

Redacción
y Administración
C. RAMON LISTA 5158
T. A. 50 - 5502
Bs. Aires
★

NAROČNINA:

Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
2 Dolarja
Posamezna štev. 20 cts.

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA - ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

REGISTRO NACIONAL
INTELECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO ARGENTINO CENTRAL B

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

LETO (AÑO) II.

BUENOS AIRES, 5 DE DICIEMBRE (DECEMBER) DE 1947

Núm. (Štev.) 30

F.I.R.J. ZAHTEVA RAZPUST AKCIJSKE REPUBLIKANSKE STRANKE

Te dni je vlada FLR Jugoslavije protestirala pri Zunanjem ministrstvu ŽDA proti ustanovitvi republikanske Akcijske stranke Julijске krajine v Trstu. Iz njene gesla, ki si ga je začrtala na svoji ustanovni skupščini, je sigurno povzeti, da ima stranka namen razbiti integritetu ter neodvisnost Slovenskega tržaškega ozemlja. Zaradi tega je povsem razumljivo, da zahteva vlada FLR Jugoslavije v svojem protestnem pismu, da se Akcijska republikanska stranka takoj razpusti, njeni voditelji pa arretirajo. Značilno je, da je ta stranka s svojo nepomirljivo politiko, naperjeno proti Slovencem, že preje prednjačila in tudi še danes prednjačila. Akcijska stranka izrecno ne priznava novo ustanovljene države v Evropi, ki se imenuje Svobodno tržaško ozemlje, na katerega področju ona

deluje. Jasno je, da takšne stranke, ki zanika obstoj države, kjer deluje, ne more trpeti nobena vlada. Čudovita izjema je samo angloameriška vojaška vlada na področju STO-ja. Akcijska republikanska stranka je bila naadalje ustanovljena ne samo za področje STO-ja, temveč za vso Julijsko Krajino, četudi je njen največji del v sklopu FLR Jugoslavije. Očitno je, da tiči v tem dejstvu namen, kako odcepiti vso Julijsko Krajino od FLRJ. Vse to dokazuje, da ta stranka ogroža teritorialno integrato sosednje države FLR Jugoslavije in krši mirovno pogodbo z Italijo, ki jo je angloameriška vojaška uprava dolžna spoštovati. Ni pa angloameriška vojaška uprava ničesar ukrenila. Če bo dopuščala takšne politične organizacije na področju STO-ja, potem je očitno, da služi tudi ona vojnim hujškačem in njihovi politiki.

LA FRATERNIDAD BULGARO-YUGOSLAVA

En Euximogrado al firmarse el acuerdo entre Bulgaria y Yugoslavia, se concretó la unidad entre ambos pueblos ya sellada con el abrazo con que el líder del pueblo búlgaro Jorge Dimitrov, recibiera al querido conductor de los pueblos de Yugoslavia, Mariscal Tito.

Esta es la concretización material de la unidad espiritual que a través de décadas ligaba los campesinos, obreros e intelectuales de ambos pueblos en la lucha común contra la corrupción, el relajamiento moral y el atraso cultural y social al que los regímenes caducos los tenían condenados.

De nada valieron los intentos reaccionarios hechos por estos regímenes para mantener divididos a ambos pueblos, para llevar adelante este miserabil propósitos, la reacción se valió de todos sus recursos, llegando hasta la provocación armada y el derramamiento de sangre. Creyó al fin cumplido su turbio propósito. Se imaginaba que un abismo de sangre dividiría a los pueblos hermanos. Más una inmensa sorpresa esperó a la resolución agazapada. El abismo que creara le sirvió deumba, y hoy el sol de la Libertad alumbró el porvenir de ambos pueblos con una era de progreso y felicidad.

Este punto de defensa y asistencia mutua en caso de agresión por una tercera potencia, es el grito final del pueblo, de los obreros de los campesinos y de los intelectuales, el que se impone contra un pasado de miseria y atraso.

No es un pacto contra nadie. Es la firme determinación de dos pueblos de

defender las libertades conquistadas en la cruzada libertadora antifascista,

hasta la última gota de su sangre. En el futuro inmediato, los incendiarios de

nuevas guerras, se encontrarán con el escoclo incomovible de estos dos pueblos,

libres y soberanos, que recorren

unidos la progresista ruta de adelanto

cultural, económico y social para la de-

fensa de la paz mundial, por la con-

quista de un mundo mejor.

mutua en caso de agresión por una tercera potencia, es el grito final del pueblo, de los obreros de los campesinos y de los intelectuales, el que se impone contra un pasado de miseria y atraso.

No es un pacto contra nadie. Es la firme determinación de dos pueblos de

defender las libertades conquistadas en la cruzada libertadora antifascista,

hasta la última gota de su sangre. En el

futuro inmediato, los incendiarios de

nuevas guerras, se encontrarán con el

escoclo incomovible de estos dos pueblos,

libres y soberanos, que recorren

unidos la progresista ruta de adelanto

cultural, económico y social para la de-

fensa de la paz mundial, por la con-

quista de un mundo mejor.

Demokratična Fronta Slovencev v Italiji prosi za hitro posredovanje

Demokratična fronta Slovencev v Italiji je poslala Vseslovanskemu odboru v Moskvi in Slovanskemu odboru v Ljubljani pismo, v katerem prosi v imenu vseh Slovencev, ki so ostali v Italiji, naj Vseslovanski odbor in Slovanski odbori učinkovito posredujejo pri merodajnih mednarodnih organizacijah, ki naj prisilijo italijansko vlado k spoštovanju čl. 15. in 17. mirovne pogodbe. V pisusu navajajo, da Slovenec v Italiji žive v skoraj tako bednih razmerah kakor pod fašizmom. Neofašisti napadajo Slovence in njihovo imovino, nastavljajo bombe, ki uničujejo njih stanovanja in pošiljajo Slovencem grozilna pisma s pozivom, naj se izselijo. Italijanske oblasti so odpravile še tisto malo dvojezičnosti, ki jo je uvedla zavezniška uprava. Italijansko uradništvo osorno nastopa proti Slovencem, ki se poslužujejo svojega jezika.

Orožništvo ne pozna slovenščine. Na Goriškem je za silo odprtih nekaj slovenskih osnovnih šol z nezadostnim učiteljstvom in nerednim poukom. Večino slovenskega učiteljstva niso nastavili in je brez plače. Italijanske oblasti nečejo vrniti prostorov slovenskim stanovanjam in društvi. V Beneški Sloveniji je preko 60.000 Slovencev brez slovenskih šol in društev ter brez slovenskega tiska. Prav takšne razmere vladajo v Kanalski dolini. Neofašisti grozijo vsem, ki zahtevajo narodne pravice, zajamčene v mirovni pogodbi. Oblasti so uprizorile med demokrščanski, neofašistični in šovinistični občinskim odbori glasovanja zoper slovenske šole ter zdaj razglašajo, da beneški Slovenci ne marajo slovenskih šol, čeprav se ljudstvo pod terorjem ni moglo o tem izjaviti. Neprestano dela težave za prosto uvažanje slovenskih listov in knjig. Oblasti so priključile slovenske občine italijanskim občinam in uničile vsako samostojno slovensko občinsko upravljanje. Demokratična fronta Slovencev v Italiji v pismu ugotavlja da je se to v ostrem nasprotju s čl. 15. mirovne pogodbe, ki jamči Slovencem v Italiji vse narodnostne pravice. Po čl. 17. mirovne pogodbe ne bi smela italijanska vlada trpeti na svojem ozemlju fašističnih in njim podobnih nasilnih organizacij. V resnici pa prosto obstajajo in delujejo teroristične organizacije "Divisione Gorizia" in ostale, ki strahujejo Slovence.

Primorsko ljudstvo se pripravlja na volitve

Po primorskih vaseh je te dni vse živo. Povsod se ljudstvo razgovarja samo o svojih kandidatih in skorajnjih volitvah. 16. novembra si bodo na Primorskem prvič v zgodovini izbrali v svobodi svojo ljudsko oblast. "Najboljše izmed najboljših moramo izvoliti, "tako je dejala mamica iz Klomperka. "Gledati moramo, da bo tisti, ki ga volimo res vreden in da bo zmožen dvigniti našo vas", je dejal postaren možak iz Prvačine. "Tisti, ki so se smukali okrog okupacijskih oblasti, da bi dosegli zase kakšne prednosti na račun nas drugih, tisti ne bodo v naših odborih. Volili bomo zavedne ljudi, tiste, ki niso klonili niti v časih najhujšega terorja", je izjavil bivši partizan iz Dornberga. Ljudstvo gradi in obnavlja, ter se pripravlja na svobodne volitve.... (Dopis iz Primorske).

V TRSTU PREPOVEDANA PROSLAVA OKTOBRSKE REVOLUCIJE

Angloameriška vojaška uprava v Trstu je zavrnila prošnjo Odbora za proslavo 7. novembra, da bi se dne 7. novembra pooldne na trgu Unitá vršil javni shod v proslavo Oktoobrske socialistične revolucije. V komunikeju, ki ga je izdal AIS, razlagata prepoved s tem, da ni zavezniška vojaška uprava v mestu Trstu nikoli dovolila nobenega političnega shoda na prostem, razen 1. maja 1946 in 1947.

NEGOTOVOST DE GASPERI-JEVE

VLADE

Vse kar se danes dogaja v Italiji, izgleda za površnega opazovalec, nekakšna motna slika nove republike, katera išče izhod tam, kjer ga ni.

S pomanjkanjem dela, navijanjem en in padanju lire, po eni strani; s zagovarjanjem fašistov in nastopanjem proti delavstvu, po drugi strani in De Gasperi vlade drvi v prepad.

Okupiranje neobdelane zemlje in raznih uradov, kakor tudi cela vrsta stavk, nam priča o nezadovoljstvu italijanskih množic, katere so pripravljene za vsako ceno preprečiti namene sedanjega vlade, katera se doma in v tu-

jini naslanja na največje nasprotnike delavskega razreda. Meščansko časopisje odobrava De Gasperijevo politiko in pripisuje vso krivdo komunistom. Videli smo tudi, da zadnji dogodki in nemiri v Milanu so bili delomma le provokacija od strani vlade, da bi temeljne postopala napram demokratičnim strankam, posebno pa proti komunistom.

Kdo v Italiji gospodari je razvidno iz zadnjih novic, ki se govori, da bodo zavezniške čete vpostavile red v Italiji. To bi pomenilo, da se hoče postaviti Komunistično Stranko izven zakona. Bližnja bodočnost nam bo torej pokazala kdo je v resnici pravi sovražnik italijanske republike.

Ob proslavi druge obletnice proglašitve F. L. R. JUGOSLAVIJE so jugoslovanski izseljenci v Buenos Aires-u PONOVNO dokazali svojo naklonjenost do naše domovine F.L.R.J. in zaupanje v voditelje naše Vlade

Vrsilo se je več proslav ob priliki narodnega praznika

SPREJEM V HOTELU "ALVEAR PALACE"

V proslavo narodnega praznika F. L. R. Jugoslavije je Polnomočni Minister in Poslanik General Major France Pirce pripravil sprejem v petek zvečer, dne 28. novembra v Hotelu "Alvear Palace".

Vabilo so se odzvali in bili so prisotni ruski Minister M. Grigorjevič Sergejev in zastopniki ruskega vojnega atašaja, češki Minister Dr. Kunoši, Poljski trgovinski Izaslanik Dr. Breiter, Češki trgovinski izaslanik Ing. Vučík, bolgarski zastopnik Kazandžev, italijanski Minister Arpesani in razni predstavniki drugih držav. Prisoten je bil tudi Šef tukajšnje policije General Bertollo in Dr. Irigoyen, kateri je nadomestoval argentinskega Ministra zunanjih zadev.

Med povabljenimi so bili prisotni tudi predsednik Slovenskega Udrženja P. Schostakowski, uredniki vseh slovenskih časopisov ter predstavniki osrednjih Jugoslovenskih Organizacij.

Povabljeni so Ministra Pirca pozdravili in kot predstavniku Vlade F.L.R.J. častitali ter se na to poslužili zakuske, s katero se je ob tej priliki postreglo.

Da so se sprejema udeležili diplomatični predstavniki raznih prijateljskih držav, so s tem dokazali naklonjenost do naše nove in napredne države F.L.R.J.

SPREJEM V SAN ISIDRU

Da bomo tudi med Jugoslovanskimi izseljenci praznovali naš narodni praznik je Polnomočni Minister F. Pirce pripravil sprejem v svojem zasebnem stanovanju v San Isidru, v soboto zvečer, dne 29. novembra.

Povabljeni so bili tu predstavniki Osrednjih Jugoslovenskih organizacij, odbori vseh naših društev in časopisov ter razni rojaki, ki sodelujejo v preovite naše jugoslovanske naselbine.

Po pozdravu in čestitkah smo se s g. Ministrom Pirčem tudi prijazno razgovorjali, medtem ko se je vse prisotne vljudno postreglo. Minister Pirce nam je izjavil, da se čuti srečen med tako veliko jugoslovansko družino ter priporočal naj se v bodoče tesnejše združimo in gojimo ljubezen do naše domovine F.L.R.J.

OGROMNO ŠTEVLO ZAVEDNIH JUGOSLOVANOV SE JE UDELEŽILO PROSLAVE NAŠEGA NARODNEGA PRAZNIKA

Kakor je bilo javljeno se je vrsila proslava druge obletnice proglašitve F. L. R. Jugoslavije, v nedeljo 30. nov. v gledališču "Apolo", katero je organiziral Osrednji Jugoslovanski Svet pod pokroviteljstvom Polnomočnega Ministrja General Majorja Franceta Pirca. Veliko in prostorno gledališče "Apolo" je bilo ob napovedani uri že popolnoma zasedeno. Veliko število naših rojakov ni moglo vsled občinskih odredb v dvorano.

Prihod Polnomočnega Ministra F. L. R. Jugoslavije Gen. Majorja Franceta Pirca v dvorano so vsi prisotni pozdravili z burnimi in dolgotrajnimi ovacijami.

Ko so se ovacije poleg se je dvignilo zagrinjalo in izvajala se je Argentinska Narodna Himna in nato "Hej Slovani", katere je izvajal stoglasni jugoslovanski zbor s spremjanjem številnega in dobrega orkestra. Zbor in orkester je vodil tov. Samec.

Prejelo se je nešteto častitk in solidarnih pisem raznih jugoslovanskih in slovenskih organizacij, katere vsled pomankanja časa ni bilo mogoče čitati v celoti, pač pa omenilo se je samo imena teh.

Stopil je na to na oder tov. Zanetič tajnik Jugoslovanskega Osrednjega Svetu in je o pomenu 29. novembra imel sledeči govor:

Excelentísimo Señor Ministro Enviado Ple-

nipotenciaro de la R. F. P. de Yugoslavia,

Señores Representantes Diplomáticos de los países amigos,

Señores Representantes Diplomáticos de las organizaciones amigas,

Señores y Señoras:

La colectividad yugoslava conmemora en el día de hoy, el magno acontecimiento, en la historia de nuestros pueblos: el segundo aniversario de la proclamación de la República Federativa Popular de Yugoslavia.

El Consejo Central Yugoslavo, organismo que agrupa en su seno a todas las sociedades yugoslavas en la Rep. Argentina, festeja este segundo aniversario en los momentos en que Yugoslavia atraviesa por la etapa culminante de su reconstrucción.

Con el mismo impetu y la abnegación con que los pueblos de nuestra Patria superaron demostrar en la lucha por su liberación, hoy lo demuestran reconstruyendo a Yugoslavia sobre nuevas bases, donde lo viejo, lo antipopular jamás volverá.

Con el cumplimiento del plan quinquenal que se ha dado Yugoslavia en la etapa de su reconstrucción y consolidación de sus bases económicas, resurgirá como una gran Nación, transformándose de un país agrario en un país fuertemente industrializado.

Ob priliki narodnega praznika, 29. novembra, je Slovenski Svet v imenu naših organizacij odposlal sledeče brzojave:

MARŠAL TITO — BEOGRAD.

Slovenski Svet v Argentini se priključuje našemu Narodnemu prazniku in potom Vas pozdravlja narode svobodne Jugoslavije.

Naj živi F.L.R. Jugoslavija!

*

PREDSEDSTVO LJUDSKE VLADE — LJUBLJANA.

Slovenski Svet v Argentini pozdravlja naš narodni praznik 29.-ti Novemver, simbol osvobojenja narodov Jugoslavije.

Naj živi L. R. Slovenija!

Naj uspeva petletni plan!

Naj živi Maršal Tito!

*

VLADA SLOVENIJE — LJUBLJANA.

ZA PRISTOJNO ORGANIZACIJO V AJDOVŠČINI.

Slovenski Svet v Argentini, Odsek za Slovensko Primorje, radujemo se z vami priključitve Primorske k F.L.R. Jugoslaviji in ob priliki narodnega praznika jugoslovenskih narodov pozdravljamo.

Živila svobodna Primorska!

Živel Maršal Tito!

lizado, asegurando de esta manera más su independencia. De esta manera los señores imperialistas no podrán hacer, como eran sus costumbres antaño, dictar condiciones a nuestros pueblos.

Todo el poder del estado está en manos del pueblo y a través de sus auténticos representantes, que en la guerra de liberación demostraron fidelidad, patriotismo y sacrificio.

Los pilares básicos de la economía yugoslava son nacionalizados pasando a servir los intereses de los pueblos de Yugoslavia.

Existen propagandistas interesados en tergiversar las verdades, pretendiendo hacer aparecer a Yugoslavia como un país exento de libertades y de democracia. A estos señores, cuyos pies de barro flaquean ante el vendaval de la historia, les decimos que en Yugoslavia reina la auténtica democracia popular y que por primera vez nuestros pueblos son libres, como jamás fueron. A través de los Comités del Frente Popular, expresión básica del nuevo Estado Yugoslavo, el pueblo fija su destino y sin la intromisión de los ajenos, edifica su bienestar, elevando el standard de vida, desarrollando la cultura, cultivando los lazos amistosos entre los pueblos de nuestra Patria.

El conductor de la nueva Yugoslavia: Mariscal TITO, el firme timonel bajo cuya dirección nuestros pueblos conquistaron su liberación en la guerra contra los opresores nazi-fascistas, sabrá llevar adelante a Yugoslavia, defendiendo sin desmayos su independencia, las libertades conquistadas su soberanía, y por sobre todas las cosas defenderá firmemente la PAZ entre los pueblos.

Yugoslavia quiere la paz, una paz duradera, en relaciones amistosas con todos los pueblos de la tierra. Los yugoslavos somos celosos de la soberanía de nuestra Patria y en idénticas condiciones somos respetuosos a la soberanía y a las leyes vigentes de la tierra de San Martín, Moreno, Sarmiento y Alberti por cuya prosperidad la colectividad yugoslava ha trabajado y trabajará.

La amistad fraternal que cultivan los pueblos de Yugoslavia entre sí, se extiende más allá de Yugoslavia, llegando esa amistad perdurable hasta el gran pueblo de la Unión Soviética, que ayudó a librarnos de los invasores y que tanta sangre derramó por la salvación de la humanidad. Nuestra amistad llega hasta los pueblos hermanos de Bulgaria, Checoslovaquia, Polonia. Nuestra amistad va estrechamente ligada con todos los pueblos amantes de la libertad. Nuestra amistad llega hasta el pueblo de la República Argentina, nuestra segunda Patria.

Lo mismo que cuando proclamamos el nombre del Mariscal TITO, sentimos respetuosos veneración cuando proclamamos el nombre del Gran Capitán de los Andes San Martín, que liberó a esta tierra que nos cobija, y fué más allá buscando la

libertad de otros pueblos subyugados.

Nuestra colectividad tiene por delante las tareas de la elevación de su nivel cultural y de ensanchar sus organizaciones. Hemos ayudado a nuestra Patria y debemos seguir ayudándola. Pretendemos tener grandes organizaciones mutualistas, para que nuestra colectividad tenga amplios beneficios de las mismas. Queremos en mayor escala cultivar nuestras artes, música, todo aquello lo que encierra la cultura para el adelanto de nuestros concienciales.

Debemos mantener la unidad alcanzada en la colectividad y ampliar la misma aún más. Las sociedades yugoslavas no son organismos ideológicos, sino sociedades culturales y patrióticas y en las mismas hay cabida para todos.

Nuestra Madre Patria añora a sus hijos esparcidos por la tierra y aquellos que quieren volver a pisar el suelo natal, del cual nunca se puede olvidar, no han de ser rechazados, sino que serán recibidos con los brazos abiertos igual que la madre que recibe al hijo después de una larga ausencia.

El grueso de la colectividad que ha echado raíces en este noble suelo, dedicará todos sus esfuerzos en el fortalecimiento de sus organizaciones, cuidando de su unidad y trabajando por el progreso y la felicidad de la República Argentina.

Viva el 2º aniversario de la Rep. Fed. Popular de Yugoslavia!

Viva la prosperidad de los pueblos de Yugoslavia!

Viva la prosperidad de los pueblos hermanos!

Viva la República Argentina!

Ob vsaki priliki, ko je govornik omenil F.L.R.J. ali nje voditelje, je prisotno občinstvo odobravalo z burnimi aplavzi in kleci.

Nato je povzel besedo Polnomočni Minister General Major F. Pirc. Prihod Ministra na oder so vsi navzoči pozdravili z dolgtrajnim ploskanjem.

(Ker govor Ministra nismo pravčasno prejeli, ga tega v celoti priobčimo v prihodnji številki.)

IZVAJANJE SPOREDA

Pričel se je po končanem govoru ministra izvajati kulturni spored. Prvi je stopil na oder znan jugoslovanski vijolista Ljeko Špiler. V spremstvu klavirja je zaigral Lotka vo "Hrvatsko Rapsodijo", J. Slovenski-ja "Pesem in Ples" in M. Šiljkovo "Kolo". Čeprav je Špiler umetno in dobrim čutom izvajal vse glasbe smo takoj opazili, da ni bil na višini svoje umetnosti v tehniki. Glede tega pa se je sam potem oprostil in izpovedal, da je prejšnji dan vsled padca zadobil poškodbe na rokah in vsled tega čutil pri izvajaju bolečine.

Nastopil je na to naš baritonist Angel Hrovatin. Tako ob vstopu je občinstvo pevca pozdravilo s ploskanjem. Zapel nam je Vilharjevega "Mornarja", Zajčeve dalmatinsko narodno pesem "Mornarska" in na zelo občinstva še koroško narodno "Gorčez Izaro". Pevca je spremljal orkester, katerega je vodil tov. Samec. Lahko zatrudimo, da je že več časa, ko nismo slišali Hrovatina tako dobro peti, kakor je bol v nedeljo. Pel je z dušo, ki to stori lahko le pevec, ki ljubi pesem, oziroma pesem svojega naroda. Naša pevka Zofka Sulić nas je tudi tako zadoovljila s svojim glasom, ne pa toliko s pesmijo, katero je dela. Na dan takega praznika naj bi zapela kako naša pesem in ne Leharjevo "Tuyo es mi corazon".

Jugoslovanski zbor, katerega je vodil tov. Kaučič nam je zapel dve pesmi: "Oj Marjane" in "Budi se Istok i Zapad". Zbor ni bil na svojem izvajjanju na višini, ker videli smo, da je nastopal nekako nepričavljen. Olga Bogdanovič je tudi dobro zapela par bosanskih stilističnih pesmi "Na Bembasi" in "Aman djevojko". Nastopil je tudi zbor Slovenskega Sveta, ki je pod

KRATKE VESTI IZ JUGOSLAVIJE

V LETU 1948. SE BO GRADIL V LJUBLJANI CENTRALNI PIONIRSKI DOM

V ta namen je Mestni ljudski odbor v Ljubljani odobril že 40 milijonov dinarjev kredita. Dom bo gradila Ljudska mladina Slovenije. Prostor za dom je izbran nekje v bližini, kjer bo prva postaja pionirske železnice v Tivoliju. Dom bo v celoti dograjen do konca leta 1948.

Tako bo Ljudska oblast in Ljudska mladina Slovenije poklonila nov veliki dar našim najmlajšim.

NASE LADJEDELNICE OBRATUJEJO S POLNO PARO

Mnogo dela ima tudi "Titova ladjeonica" v Kraljevici. Zdaj gradijo tri nove ladje, pet jih pa popravljajo.

GRADITEV TOVARNE ZA KONZERVIRANJE RIB V ZADRU

To bo ena največjih tovarn živilske stroke na Jadranu. Gotova bo prihodnjem pomlad. Zdaj že posluje uprava, ki vodi več podjetij za konzerviranje in nasoljevanje rib v Dalmaciji in ki bo vodila tudi novo tovarno. Letos so tovarne za konzerviranje rib izpolnile svojo proizvodno nalogu. Nasoljenih rib pa bo celo precej več kakor je bilo prvotno določeno.

PO 1000 KG BOMBAŽA NA HEKTAR SO PRIDELALI LETOS V NEKATERIH DALMATINSKIH KRAJIH

Prvotno so računali, ko je letina dobro kazala, da bo znašal pridelek 700 kg na hektar, ob obiranju se je pa izkazal mnogo boljši. To so zelo lepi uspehi, saj so bombaž v Dalmaciji še začeli gojiti in se nimajo primernih izkušenj.

CEMENTARNA V PULJU JE POVEČALA SVOJO ZMOGLJIVOST

Med vojno je bila precej poškodovana. Med okupacijo je bil obrat izkorisčan le do tretjine. Tako po osvoboditvi je cementarna povečala svojo zmogljivost ter zaposlila več delavcev. Zdaj mislijo na razširitev cementarne, ki jo bodo tudi primerno preuredili in modernizirali.

vodstvom tov. C. Jekšeta zapel "Domov bi rad" in "Jugoslavija". Ne bomo kritizirali izvajanja, pač pa čudimo se, da je naš zbor, ki je vedno slovel in danes združen, tako malošteviljen in šibak. Neobhodno je potrebno, da se spet organizira naše povečate ter da bomo imeli spet številjen in dober zbor.

Za zaključek je nastopil tamburaški in pevski zbor "Zagreb" iz Rosarija, kateri je bil povabljen v Buenos Aires za proslavo naravnega praznika. Med drugimi skladbami je tudi izvajal znane "Buči, buči more" in "Adrijansko" in "U boj". Zbor je dobro uglašen in je žel obilo priznanja od strani občinstva.

Veselo razpoloženje, ki je vladalo na obrazu vseh prisotnih, ljubezen izražena s klici in ploskanjem je nov dokaz, kako je naše ljudstvo daleč v tujini naklonjeno svoji domovini Jugoslaviji in nedeljska proslava bo ostala v spominu vsem onim, kateri so se te udeležili.

PRODAJALNA - TOBAKARNA

Prodaja raznih časopisov, revij, slaščic ter raznovrstnega moškega in ženskega perila.

VLADIMIR BENKO

Avda. Francisco Beiró 5709

VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA V MUNRO

JANKO PÖLIAK

Ituzaingó 4267

MUNRO

MLADINA V BOSNI GRADI TUDI AVTOMOBILSKO CESTO

Castno je izpolnila svoje obveznosti pri graditvi gozdnih poti in železnici, nedavno se je pa obvezala, da zgradi v tej jeseni avtomobilsko cesto Brod—Bastasi (posavski okraj) v dolžini 18 km. To delo bo opravila mladina samega posavskega okraja.

OBNOVA V PULJU

Pulj. — V Pulju nadaljujejo obnovitvena dela poškodovanih in podprtih poslopij. Pričela so se dela za ureditev Narodnega gledališča. Ob zaključku zavezniške zasedbe so lastniki poslopija odpeljali vse notranje naprave. Prav tako obnavljajo bivšo sodno palačo, ki jo bodo oblasti uporabile za mladinski dom.

USPEH TURISTIČNE SEZIJE V JUGOSLAVIJI

Bograd. — Letošnja turistična sezija v Jugoslaviji je bila med najboljšimi v zadnjih 10 letih. Okoli 600 tisoč turistov je obiskalo Jadransko Primorje in razne turistične kraje v 4 mesecih letošnje sezije, dočim je lansko leto te kraje obiskalo 450 tisoč oseb. Razen domačih turistov je turistične kraje obiskalo 26 tisoč tujcev, prevsem čehoslovakov in Madžarov, dalje Bolgarov, Albancev, Rusov in drugih.

17% vseh letošnjih turistov so bili člani sindikatov in člani njihovih družin. Ljudske oblasti so delavcem nudile vse ugodnosti pri njihovih dopustih v turističnih krajih.

ITALIJANSKO LJUDSTVO V SEVERNI ISTRI SE POD JUGOSLOVANSKO UPRAVO SVOBODNO RAZVILA

Pulj. — V onem delu severozapadne Istre, ki spada pod STO, in je še pod jugoslovansko upravo, uživa italijansko prebivalstvo popolno svobodo; ima vse možnosti, da goji svojo narodno kulturo. V koprskem in bujskem okraju, ki tvorita istrsko okrožje, je bilo letos ob začetku šolskega leta odprtih 27 italijanskih osnovnih šol, na katerih poučuje 147 učiteljev. Ker sta do osvoboditve bila gimnazija in licej edino v Kopru, je ljudska oblast že v letih 1945 in 1946 ustanovila na tem ozemlju več novih populnih in nepopolnih srednjih šol. Tako, je sedaj v istrskem okrožju 13 srednjih šol, na katerih poučuje 80 profesorjev.

Na italijanskih osnovnih in srednjih šolah poučujejo izključno italijanski učitelji in profesorji domačini.

Od leta 1945 je zaživel med italijanskim prebivalstvom tudi ljudska prosvetna. V vsem okrožju je sedaj 14 italijanskih prosvetnih društv, 10 športnih društv, 2 mala orkestra, 7 godb na pihala, 2 muzeja ter 8 knjižnic.

REGULACIJA DRAVE IN MURE

Letos bodo končana regulacijska dela, ki so se začela leta 1943. Za letošnja dela je bil določen kredit 18.600.000 din. Lani so pa zgradili 13 objektov za zaščito pred poplavami. redVnost dela je znašala 4 milijone dinarjev. Letos so zavarovali obalo Mure v dolžini 1100 m. V zvezi z regulacijami v Medžimurju je vazna zlasti regulacija rečice Trnave, ki poplavila vsako leto okrog 7000 oralov zemlje. Med petletko bo končana tudi ta naloga, za kar je določenih 30 milijonov dinarjev.

ISTRSKA MLADINA GRADI NOVO CESTO

Ustanovljena je bila prva istrska mladinska delovna brigada. Prevzela je nalogo, da zgradi cesto Šmarje—Nova vas (v koprskem okraju). Cesta bo 5 km dolga, pomembna pa bo, ker bo povezala številne vasi z glavno cesto Trst—Koper—Pulj.

ZADER KOT TURISTIČNO SREDIŠČE

Lani je imel Zader edino gostinsko podjetje hotel "Moskva", kjer so bili med vojno razdeljeni tudi hoteli. Med pospešeno obnovo so računali tudi s tujskim prometom. Obnovljeni so bili največji hoteli in letos so dosegli hoteli med letoviško sezono že 37.964 nočnin.

USTANOVITEV ZAVODA ZA POGOZDOVANJE IN MELIORACIJO KRASA V SPLITU

Nedavno je posebna komisija sklenila, da bodo ustanovili institut za pogozdovanje in melioracijo Krasa v Splitu na Marjanu. Novi zavod bo tesno sodeloval s splitskim Oceanografskim institutom.

V ZENISKI ŽIČARNI SO IZPOLNILI LETNI PLAN 70 DNI PRED ROKOM

Medtem ko je oddelek valjarne grobih izdelkov izpolnil svojo letno proizvodno nalogu 75 dni pred rokom, se je dobro izkazala tudi žičarna. Delavci so znatno presegli delovne norme.

MEDNARODNE VESTI

BOLGARIJA—

Tito v Bolgariji

Tekom svojega bivanja v Bolgariji maršal Tito je podpisal sporazum, ki je veležnega pomena toliko za Jugoslavijo kot za Bolgarsko.

Sporazum se v glavnem nanaša na splošno medsebojno tesno sodelovanje.

ITALIJA—

Trgovska pogodba

Dne 28. nov. je bila podpisana trgovska pogodba med Jugoslavijo in Italijo.

Italija bo zalagala Jugoslavijo s stroji in raznim orodjem med tem ko bo Jugoslavija pošiljala v zameno za isto razne krovine, žito in drugo prehrano.

Sforza je izrazil upanje, da bi se sklenilo še druge podobne pogodbe, ter da bi se Jadransko morje mesto meje spremenilo v most, ki bi zblížil obe državi.

Ivekovič je odgovoril: Mi pričakujemo da bodo stiki med Jugoslavijo in Italijo postali trdnejši in to ne samo v trgovskem ampak tudi v političnem in ekonomskem oziru.

BRAZILIJA—

Tudi v Braziliji postaja vroče, da je temu tako nam dokazujo dogodki, ki se tam odigravajo. Vlada je izdala razne odredbe na podlagi katerih je kom. stran-

ki zabranjeno vsako legalno delovanje. Dne 25. nov. je kom. stranka organizirala javno zborovanje, katero pa je policija preprečila. Bilo je več ranjenih.

KITAJSKA—

Civilna vojna

Nad dve desetletji že traja civilna vojna na Kitajskem, katera kot izgleda se bo še podaljšala, ker tako zahtevajo interesi Chiang-Kai-Sheka in njegove klike.

časnikarska poročila nam prinašajo le kratke vesti in še ta na spremen način, da čitatelj si ne more napraviti jasne slike o položaju vojne na Kitajskem. Vseeno pa od časa do časa kapitalistični tisk prizna, da kitajski komunisti uspešno napredujejo.

Krčanski general Chiang-Kai-Shek vključil pomoči, ki jo je prijel od zunajne more obvladati položaj. To so razumeli tudi "človekoljubni" ljudje Severne Amerike, kateri bodo dali generalu na razpolago dolarje in orožje.

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belaustegui 4466

U. T. 67-3621

Inozemstvo se zelo zanima za Jugoslovanske usnjarske izdelke

Izdelki jugoslovanske usnjarske industrije so zaradi svoje lične izdelave in odlične kakovosti zelo priljubljeni v inozemstvu. Vedno pogosteje se dobiva velika naročila iz Francije, Švice, Češke, Italije, Bolgarije in Turčije.

Slovenska usnjarska industrija je razstavila svoje proizvode na velesejnih v Smirni, Plovdivu, Pragi in zdaj v Trstu. Glavna direkcija za usnjarsko industrijo LRS je za tržaški velesejem pripravila najlepšo in največjo zbirkovočkov in drugih galanterijskih izdelkov, izdelanih predvsem miz gladke svijine, ki je strojena na čisto nov, novatorski način. Vsi sestavni deli, kakor je sukanec, s katerim so izdelki šivani, svilena podloga, so iz najboljšega materiala, ker v socialistični proizvodnji ni špekulacije, kakršne se v svojih

proizvodih poslužuje kapitalistična proizvodnja, ki uporablja sestavne dele slabše vrste. Zato tudi naši usnjarski izdelki uspešno konkurirajo z izdelki drugih držav.

Veliko zanimanje vzbujajo v inozemstvu žirovski gozarji. Žirovska čevljarska industrija je stara nad 200 let in je znana po vsej Evropi. Žirovski gozarji so nepremočljivi, ker so izdelani iz najboljšega usnja ter imajo podplate zelite s posebnim smolom, ki jo v Žireh sami izdelujejo. Ko so naše smučarske ekipe tekmovali v Švici, severni Italiji in Franciji, so vsi občudovali njihove smučarske čevlje. V Žireh so ustanovili posebno nižjo industrijsko šolo, ki skrbi za strokovno usposabljanje novih kadrov.

ZANIMANJE ZA JUGOSLOVANSKE KEMIČNE IZDELKE V SVETU

Slovenska kemična industrija, ki je svoje proizvode razstavila na velesejnih v Plovdivu v Bolgariji, v Smirni v Turčiji, na velesejmu v Trstu i dr., ima povsod veliko število interesentov za svoje izdelke.

Veliko zanimanje se je pokazalo za izdelke tovarne kleja v Ljubljani. Ljubljanski kostni klej je po kvaliteti tako visokovreden, da ga v tako kakovosti nikjer ne izdelujejo, že v času okupacije je bil ta klej za italijanske črnoborizance posebnost, vsi so povpraševali po kleju z značko mačke, ki jo ima klej iz ljubljanske tovarne. Klej iz ljubljanske tovarne je že od nekdaj slovel po vsem svetu, zlasti v mizarski in knjigoveški stroki, uporabljali pa so ga tudi v tovarnah za vato in v tovarnah za barve. Ljubljanska tovarna kleja izdeluje poleg kostnega kleja tudi kožni klej, ki je v industriji vžigalne, papirja, gume, asfalta, usnja, smirkovega papirja in v tekstilni industriji. Nadalje je prav pomemben proizvod te naše tovarne želatine, naravna in tehnična, ki je potrebna živilski stroki, fotografiski industriji, barvarnam, tovarnam slamnikov, farmacevtski, papirni,

svilarski in tekstilni industriji za valjene mase in za čiščenje vina. Te proizvode že danes izvažamo v Anglijo, Belgijo, Severno Ameriko, Italijo, v Egipt, Indijo itd.

Zelo veliko je na zunanjih trgih zanimanje za izdelke tovarne "Donit" v Medvodah, ki izdeluje tesnila za parovode. Pred vjno so pri parovodih uporabljali predvsem tesnila nemške znamke "Klingerit" in so Nemci izdelavo teh tesnil čevali kot največjo tajnost. Po zaslugu mladega podjetnega strokovnjaka Eda Bregarja-Dona so danes v naših tovarnah parne naprave opremljene z dobrimi tesnili. Sam je izumil taka tesnila, nakar je bila v Medvodah ustanovljena tovarna tesnil, ki sedaj proizvaja tesnila v velikih količinah. Producija tovarne je služila doslej predvsem domaćim potrebam, kmalu pa bomo mogli te izdelke, po katerih je tako veliko povpraševanje, tudi izvazati.

Veliko zanimanje v inozemstvu so vzbudili tudi izdelki tovarne Pinus v Račah pri Mariboru, ki je tudi razstavila smolne proizvode na velesejmu v Trstu.

JUGOSLAVIJA RAZSTAVLJA NA TRŽAŠKEM VELESEJMU

Jugoslavija, ki se je udeležila velesejma v Pragi, Sofiji in Smirni, razstavlja svoje blago tudi na tržaškem velesejmu. Naša razstava prikazuje uspehe naših delavev v proizvodnji in postavlja na laž klevete, da vlada v Jugoslaviji gospodarski kaos, kajti številni izdelki usnjarske, čevljarske in lesne industrije, poljedelstva in obrti pričajo o gospodarski moči Jugoslavije.

Razstavljeni tekstilni izdelki, zlasti naši srbsko-turški vzorec, slovenski in vzorec iz primorskih krajev, so privabili kupec iz Južne Afrike, Nigerije, Arabije, Iraka, Irana, Ceylona, Hong-Konga, Indije in Cipra. Na velesejmu v Trstu je zastopano tudi naše dekorativno in tekstilno blago v najrazličnejših vrstah kot: pliši, pohištveno blago, blago za tapeteranje, notranjo opremo avtomobilov, prti, preproge in zavese iz blaga. Še posebno pa pozivljajo razstavo bosanske preproge, keramični in zlatarski izdelki.

Trgovska izvozna podjetja razstavljajo proizvode našega poljedelstva, sadjarstva in vinogradništva: izbrano

sadje, lan, konopljo, hmelj, vino, pivo, itd. Natančno izdelani graficoni prikazujejo kapaciteto in razvoj jugoslovanskega prometa. V turističnem oddelku je zbirka okusno vezanih knjig in sliko vseh znanih letovišč in turističnih krajev.

Veliko zanimanje vzbujajo tudi klobučarski izdelki tovarne klobukov iz Škofje Lake, ki je razstavljal tudi na drugih velesejnih, kajti že prihajajo naročila iz Češke, Bolgarije, Poljske in celo iz Holandske. Tako bo naša še pred kratkim malo poznana klobučarska industrija zaslovela in si pridobivala vedno več inozemskih tržišč.

Kljub temu, da so italijanski šovinski elementi na vse načine poskušali zmanjšati efekt naše razstave, je vendar Jugoslavija s svojo udeležbo na tržaškem velesejmu dokazala, da hoče vzpostaviti najtesnejše gospodarsko sodelovanje s Svobodnim tržaškim ozemljem in doprinesti h gospodarskemu oživljenju STO-ja v korist najširših delovnih množic.

KAKO JE NA STO-JU?

(STO je uradni naziv za "Svobodno tržaško ozemlje").

Ker še ni prišel guverner, je tržaško ozemlje še pod dvema vojnima upravama, tako da v manjšem okviru obstojata še dve coni, A in B. Cona A v kateri imajo oblast angloameriške oblasti, obsega Trst, Milje in najbližjo okolico Trsta. Na Škofijah je še vedno blok. Ostali del Istre, ki ni bil priključen Jugoslaviji, ki pa po ratifikaciji mirovnih pogodb s prihodom guvernerja pripade STO-ju, kakor Koper, Izola, Piran, Umag, Novi grad. Buje ter podeželje so še pod upravo JA (Jugoslovanska armada).

Razlika med obema conama je stara, dobro znana zadeva. Na eni strani še vse po starem sistemu, na drugi pa ljudska oblast. Tu navijanje cen, špekulacija, črna borza, brezposelnost, obnova na mrtvi točki, ohranitev tlačanstva v obliki kolonata, borba delavstva proti izkorisčevalem, preganjanje in oviranje slovenskega jezika ter vse, kar je naprednega, javni škandal na dnevnom redu, ropi in tativne vsak dan, propaganda za vojno, hujskanje in vznemirjanje, tako v Trstu, kjer širijo vse mogoče in nemogoče alarmantne vesti. Tam v coni B, pa kot v Jugoslaviji, ljudska oblast, ki ne dopušča špekulacije, kjer brezposelnosti ni, kjer se dela in gradi ter obnavlja kolikor je mogoče, kjer je delavec gospodar tovarn, lastnik zemlje pa tisti, ki jo obdeluje.

V coni A napadajo Slovane, preko bloka pa složno živijo Slovenci in Italijani in se vedno bolj razumejo. V coni B se ne govori o vojni, vse dela, vse gradi.

V notranjem političnem življenju so bili v teh tednih važni dogodki, med najvažnejšimi prav gotovo ustanovni kongres KP STO-ja ter ustanovni kongres SIAU (Slovansko-italijanske antifašistične unije), v kateri so zbrani na-

predni Slovenci, Hrvati in Italijani. Pred dnevi so tudi Enotni sindikati imeli svoj ustanovni kongres. Vodilne ljudske organizacije se reorganizirajo, da bodo kos nalogam v novih razmerah.

Mesec oktober je bil mesec tekmovalnij. Kar po vrsti so bili razni "tedni" za dijake, za sindikate, za SIAU, za mladino in "Teden kulture", ki bo obenem slovesen in razgiban začetek kulturnega delovanja na deželi in v mestih.

V Trstu žigosajo sedaj izkaznice. Izrabili so tudi to priliko, da nam naga jajo. Še ni končan proces proti sleparjem, ki so zlorabljali svoj visoki položaj, da so si kupičili milijone na račun obnove — še odlašajo in ne vedo pa, kako bi začeli proces proti teroristom, zločincem, ki so še septembra streljali na skupine ljudi v Trstu in ubili 11 letno deklico. Pač pa so prepovedali prodajanje satiričnega lista "Innocente", ki je obljudil, da bo razkrinkal vse one, ki so pripravljali zločine.

Od 18. do 26. oktobra se je vršil tržaški velesejem. Čeprav so delali jugoslovanski delegaciji mnogo ovir, je bila FLRJ močno in lepo zastopana. Trogovci iz Italije, Trsta, Avstrije, Švice i dr. so občudovali jugoslovanske paviljone, sklepali številne pogodbe in izražali svoje priznanje produktom in možnostim nove Jugoslavije. Tržaški šovinisti so si izmišljali najbolj bedaste laži, toda vsak obiskovalec je videl na lastne oči resnico.

Od 1. do 9. novembra se je vršil "Teden tiska". Po vseh okrajih in ulicah so prodajali demokratičen tisk, ljudje pa ga čitajo v kavarnah, kjer je topleje, ali doma, kjer se je treba pokriti z odejo, kajti drva za kurjav so predraga, plina je malo, električni tok pa slabe volje. Burja in mraz zavijata okrog vogalov... (Dopis iz Trsta).

TRŽAŠKO PRISTANIŠCE BO ZOPET POVEZANO S VOJIM GOSPODARSKIM ZALEDJEM

Na konferenci v Pragi, ki je obravnavala probleme tarifnega gospodarskega značaja, se je pokazala dobra volja vseh držav v zaledju STO-ja, da dokončno rešijo pereče vprašanje prometne povezave Trsta z zaledjem. Reševanje tega vprašanja je končno krenilo na edino pravilno pot. Tržaško pristanišče bo v najkrajšem času zopet združeno s svojim gospodarskim zaledjem, z vsemi tremi programi, ki so ga pred vojno vezali z njim, to je z južno, bohinjsko in pontebsko progro. Južna in pontebska železnica sta bili obnovljeni takoj po končani vojni, dočim so zastala popravila bohinjske proge na sektorju Sv. Lucija-Gorica-Općine. Čim se je namreč pokazalo, da bo ozemlje, po katerem teče proga, priključeno Jugoslaviji, je ZVU ustanovila dela. Na praski konferenci so odposlanci jugoslovanskih železnic že lahko obljubili obnovo prometa na vsej progi, kar se bo zgodilo v najkrajšem času. Praška konferenca je prinesla še rešitev tarifnega vprašanja, tako da se bo v kratkem raztegnila veljavnost avstrijske direktne tarife, ki je bila

vpeljana samo na pontebski progi, tudi na južno in bohinjsko progro. S tem bo omogočen tranzit avstrijskega blaga, ki pojde po jugoslovanskih progah v Trst. Tudi glede češkoslovaške tarife je bil dosežen načelen sporazum. Jugoslavija in Madžarska sta si pridržali pravico, da določita vse podrobnosti glede vključitve svojih prog na novi konferenci s predstavniki češkoslovaških železnic, italijanskih železnic in železiške uprave STO-ja. Ugodno so potekala tudi pogajanja madžarske tarife preko jugoslovanskega ozemlja. Po uvedbi te tarife po de madžarski tranzit po najkrajši poti proti Trstu, saj bi pomenila uporaba pontebske železnice za Madžarski tranzit velikanski ovinek. Tržačani po zdravljajo sodelovanje vseh držav v zaledju pri reševanju prometnega vprašanja, saj pomeni uspešna rešitev teh vprašanj konec nestrpne politike določenih sil, ki bi bile rade preprečile sodelovanje Jugoslavije pri reševanju problemov, ki so življenske važnosti za STO in vse njeno prebivalstvo.

Dolžnost vseh članov in članic naših društev je: da se v popolnem stevilu udelezijo občnega zabora v G.P.D.S. - ulica Simbron 5148

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: CONSEJO ESLOVENO

CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502

Director: LADISLAO SKOF — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1509.
 "Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
 Ljudski Oder: Coronel Ramón Lista 5158. U. T. 50-5502.
 Jugoslovansko Društvo Samopomoc Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.
 Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-3667.
 Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Av. Fr. Beiró 4916, T. A. 50 - 5591

Z A S T O P N I K I :

Za Córdobo in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
 Za Saavedra in okolico: Viktor Metljak: Ramallo 4962.

Buenos Aires, 6 de Diciembre de 1947

No. 30

OBČNI ZBOR

Cas beži in preteklo je že 8 mesecev, ki nas ločijo od Konvencije naših slovenskih društev. Bil je to čas 8 mesecev napornega in nič kaj prijetnega dela naših voditeljev. Na Konvenciji smo podpisali skupnost, katera bi bila brez pomena, če bi ostala le na papirju zapisana, ker treba jo je tudi izpolniti z delovanjem. Rečemo napornega in neprijetnega dela, ker posamezni odbori so morali v tem času trezno in pazno voditi delovanje v svojih društvih, ker naleteli so na razne ovire, ki so jih naši sovražniki povzročali.

Prav počasi smo stopali po poti do združitve in naši koraki so bili opreznji. Dospeli smo srečno do cilja, premagali vse ovire in naši sovražniki so se morali umakniti pred odločno voljo večine članstva naših društv. Trud, napor in zavednost so obrodili svoj sad, ker danes nas loči komaj nekaj dni do občnega zборa, kjer bomo za vedno zapečatili skupnost v izseljeništvu.

21. december bo zgodovinski dogodek v naši naselbini. Vsi člani posameznih društev se bomo udeležili občnega zboru v G.P.D.S., na katerem bomo zahtevali združitev naših društev v moralnem in materialnem oziru. Ta dan bomo uničili pečate posameznih društev, pozabili na vsak dosedanje nesporazum, vpustavili bomo trdne in nerazdružljive temelje bodočega SLOVENSKEGA LJUDSKEGA DOMA. Vsak zaveden član in članica naših društev se mora občnega zboru udeležiti. Podpreti moramo združitev, biti odkritorsčni in disciplinirani. Ne smemo na tem občnem zboru povzročati nesmiselne debate ali postavljanje puhle predloge, ki bi vse to doprineslo samo nesporazumevanje pri našem delovanju. Vsi moramo postati člani ene same slovenske družine v izseljeništvu, kjer bo vladala sloga in razumevanje, tako, da se bomo lahko smatrati pravi sinovi naše domovine F. L. R. Jugoslavije.

Naši bratje so zmagali v zadnji osvobodilni borbi, ker je vladala med njimi sloga in sporazumno sodelovanje, naša domovina se danes dviga pri obnovi, ker vladajo bratstvo in dobra volja do dela. Narod sam vladajo in si z delom pripravlja boljšo in srečnejšo bodočnost. Tudi mi v tujini posnemo delovanje teh naših bratov in šli bomo v bodoče po skupni poti.

Pri vsem zadovoljstvu, ki med nami vladajo, nas tudi nekaj teži pri srcu. Spomnimo se, da imamo tu med nami še eno naše bratsko društvo, ki se ni še priključilo naši veliki družini. So to tovariši Društva Samopomoč Slovencev, katere danes pgrešamo v naši sredi. So vsi sinovi slovenske matere, ki so vedno pokazali naklonjenost do naše nove Jugoslavije in zato ne smejo ostati oddaljeni od nas. Ločili so nas do danes nesmiselni nesporazumi, na katere moramo pozabiti. Skrajni čas je, da tovariši Društva Samopomoč izrečajo svojo odločilno besedo. Težko nam bo, ako bomo na prihodnjem občnem zboru pogrešali tovariše JUGOSLOVANSKEGA Društva Samopomoč.

SLOVENSKI GLAS, ki je bil vedno kažipot v našem izseljeništvu, mora z ustanovitvijo SLOVENSKEGA LJUDSKEGA DOMA postati tudi glasilo istega in nadaljevati svoje delo po začrtani poti. Pisali bomo tudi v bodoče v duhu naše demokratične F. L. R. Jugoslavije, kakor tudi v skladu zakonov naše druge domovine gostoljubne Argentine.

Tudi v bodoče bo SLOVENSKI GLAS sejal složnost med našimi izseljeni v tujini in da bomo to složnost obdržali bomo tudi delali, da izčistimo vsak plevev, ki se med nami porodi. Ne bomo več prizanašali sovražnikom, ki med nami povzročajo nesoglasje, in ki skušajo s svojimi dejanji uničiti delo naših zavednih članov, kateri žrtvujejo nešteto ur svojega počitka za naš predek naše naselbine.

Kakor bomo podprli naš bodoči SLOVENSKI LJUDSKI DOM, tako moramo podpreti tudi SLOVENSKI GLAS, da bo postal močno glasilo in glas slovenskih izseljencev v Južni Ameriki.

Vesti iz Organizacij

ZGODOVINSKA PRIREDITEV PRI-MORSKIH SLOVENCEV V CORDOBI

V nedeljo 16. novembra smo Primorski Slovenci v Córdobi veselo proslavili veliki dan: osvoboditve naše Primorske in priključitev te k materi, naši svobodni Jugoslaviji. V ta namen je goriomenjeno nedeljo prireditveni odbor povabil na "asado" vse osvobojene Primorce v Córdobi in okolici. "Asado" so pripravili v novi hiši našega tovariša Franca Gec v Alto General Paz, ali na "Krasu", kakor nazivamo tu Slovenci dotični mestni okraj.

V popoldanskih urah so že začeli prihajati rojaki iz mesta in cele okolice. Zastopani so bili rojaki iz Alte Gracijske, Cruz del Eje in drugih Cordobskih krajev. Prihitelo je mnogo ljudi, ki so zasedli lepo pripravljene in okrašene mize. Slasten okus mesa katero je na račnu pripravil tov. Anderle, in vonj po svežem cvetju, še najbolj pa prijetni občutek svobode, je nas vse pripravil v prijetno razpoloženje, ki je trajalo od poldne do večera in to brez vsake godbe ali plesa.

Oglasili so se z besedo naš dinamični tovariš R. Vratnik, ki je v kasteljanskem jeziku pozdravil vse navzoče in obrazložil pomen slavnosti in nas pozival, k nadaljni borbi za svobodo človeka in enakopravnost narodov. Za njegov govor je žel velike aplavze. Na to je v slovenskem govoril tov. Franc Kurinčič in ko mu je menda od ginjenosti zmanjkalo besed je pa deklamiral tisto S. Gregorčičeo "Velikonočna", ki jo je pesnik kot nalašč spisal, za naše prilike današnjega časa.

Glavni tajnik skupine U. S. Jugoslavija, tov. B. Bujac je tudi držal lep in pomenljiv govor in bil deležen velikega odobravanja. Oglasili so se še tov. F. Orel in F. Gec, ki je imel najkrajši a najbolj pomenljiv govor ko je rekel. "Najlepše se našim partizanom oddolžimo, da naše otroke slovensko govoriti naučimo".

Nato je še deklamirala tov. Agata Gregorič "Naš narodni dom" in naš in naše pravde prijatelj Dr. Felipe Brandón je z laskavimi besedami zaključil zgodovinsko praznovanje.

Med vsem časom praznovanja se ni štedilo z vzklikov novi svobodni Jugoslaviji in njenim današnjim voditeljem, ki tako posrečeno vodijo jugoslovanske narode iz duhovnega in materialnega suženjstva k svobodi in enakopravnosti.

Primorci — Tovarišice, Tovariši! Dopolnjeno je! Čutimo, da se je nam dvignil težak jarem, ki nas je žulil posebno zadnjih trideset let. Čeprav smo tu daleč v tujini, se večkrat zmislimo čemu smo ravno mi, tista nesrečna preganjana generacija, ki ni dosedaj poznala drugega, kot borbo, duševno in telesno trpljenje, čutimo pa se danes tisti srečni zemljani, katerim so se izpolnile želje, ki so jih že stoletja nazaj sanjali naši svobodni veliki možje, ker doživelj smo največjo zgodovinsko narodno in socialno zmago jugoslovanskega naroda.

V.

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

Kovinska Okna in Polkna

FRANC BANDELJ

Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"

Hostar Anton

Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

ZAHVALA ODBORU ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Uredništvo in Uprava Slovenskega Glasa se najlepše zahvaljuje odseku za Slovensko Primorje, ki je prispeval za stroške, da smo ob priliki narodnega praznika F.L.R.J. dodali 4 strani zadnji številki Slovenskega Glasa.

Uredništvo in Uprava.

OTVORITEV SLOVENSKEGA TEČAJA V SAAVEDRI

V soboto dne 8. tega meseca, se je vršila v prostorih S.P.D. "Ivan Cankar" v Saavedri, slovesna otvoritev "tečaja za poučevanje slovenskega jezika", kateremu so prisostvovali člani društva z celotnim odborom na čelu ter zastopniki "Slovenskega Sveta" kot iniciatorja in pokrovitelja teh tečajev, kateri se bodo v kratkem odprli v vseh naših društvih in večjih naselbinah.

Po kratkem nagovoru predsednika, tov. Turela je profesor tovariš Prinčič sprejel odgovorno in častno nalogu poučevati slovenski jezik vsakega, ki se bo predsatvil kot član ali sin člana omenjenega društva. Rekel je med drugim: "kdo zna slovenski jezik, zna že polovico ruščine, kar je v sedanjih časih posebne važnosti." Zato so ga vsi učenci in ostali prisotni z veseljem poslušali in ko je po končanem poučevanju sprožil jako zanimiv in prijazen prijateljski razgovor ter povedal prisotnim, da je bodočnost slovenska, ker Slovani so začeli dokazovati svoje velike sposobnosti in odločnost za biti svoj bodni na svoji zemlji. Omenil je tudi, da je želja S. Sveta, da bi se v te tečaje vpisali vsi slovenski otroci, ki še ne znajo našega jezika. Ako se bo vzbudilo dovolj slušateljev, bo radevolje poučeval tudi druge jezike: kot francoščino, angleščino, ruščino in druge, kar bo naši mladini gotovo veliko korigilo, če bo imela priliko, da se nauči več jezikov in po tako malenkostni ceni.

Pozno v večer se je zavlekel pogovor in ga je bilo treba s silo prestriči, kajti želodec je hotel svoje, zato smo se razšli z "nasvidenje", in to kaj v kratkem, ker v resnici nismo imeli v naši sredini že davno, tako užitkapolnih in poučnih sestankov, katere priporočamo naj bi se vršili večkrat, kajti zavedamo se, da je razgovor z dobronomernimi ljudmi vedno v našo in splošno korist.

Eden prisotnih.

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odškodnine, Odslovitve, Nezgode, Dedčine in vse Sodnijske Tramitacije

Urardne ure: od 18 do 20

DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8

Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)

T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

R A Z P R O D A J A K R U H A

TROBEC GUŠTIN

D o v a ž a m n a d o m

Heredia 477 U. T. 51-7165

K R O J A Č N I C A

Franc Melinc

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

SMRT FAŠIZMU

LA FEDERACION JUVENIL YUGOSLAVA AGRADECE LA COLABORACION PRESTADA CON MOTIVO DE SU 2º ANIVERSARIO

A los Jóvenes Colaboradores:

La Secretaría General de esta Federación, considera necesaria la mención de los aportes que en distinta forma han hecho los jóvenes de las Comisiones de la Capital y alrededores. En primer término, cabe destacar que no hubo comisión juvenil que no se haya presentado con sus paquetitos o regalos de "Cumpleaño" que posteriormente dieron apetito a los presentes. No faltaron compañeras que se hayan encargado en forma maestra, de preparar bebidas adecuadas a aquellos postres. Tampoco faltaron en esta oportunidad los claveles rojos, que colocados en el ojal de cada uno de los concurrentes, daban mayor brillo a nuestra fiesta. Constante preocupación han demostrado los jóvenes de la filial "Tito" quienes, como "dueños de casa", han atendido espléndidamente sus tareas. No podemos dejar pasar por alto un aporte que merece especial atención, por cuanto —se puede decir—, es un ejemplo para nuestras futuras tareas. Ello es; la prolongación en tiempo record (en 24 hs.) de la pista de baile de la filial "Tito" realizada por jóvenes de esta y los de Dock Sud todos los cuales decidieron formar una brigada voluntaria que dejaría la mencionada pista, en condiciones para el día de la conmemoración. Así como lo han decidido, lo han hecho, a las mil maravillas. Por todos estos aportes y por otros que si bien no los mencionamos, merecen no menos elogios, esta Secretaría expresa con orgullo su agradecimiento y se siente sumamente satisfecha al contemplar esa voluntad que solo puede emerger de jóvenes que están realmente inspirados en los principios de esta Federación.

Antonio Oreb

Secretario General en Ejercicio

A LA JUVENTUD YUGOSLAVA DE

BERISSO

Desde este "Rincón Juvenil", portavoz de toda la Juventud Yugoslava y de esa progenie en la Argentina, hago un llamado a los compañeros de Berisso que aún se encuentran fuera de nuestras filas. Es grande el número de esos jóvenes y entre ellos destácanse los Istrianos, Eslovenos, Serbios y Dálmatas o hijos de estos, todos ellos, Yugoslavos como nosotros, tienen en nuestra Agrupación los mismos derechos. A ellos me dirijo para instarlos a enrolarse en nuestras filas y propender junto con nosotros a la elevación cultural deportiva y artísticamente, siguiendo así, el camino que señalara nuestro Primer Congreso en los memorables días del 14 al 21 de Junio ppdo. Todo lo que poseemos en nuestra sede de la calle Ostende Nro. 1085, queremos compartirlo con vosotros compañeros; porque vemos en ello, muchas más probabilidades de ampliar nuestro campo cultural, satisfaciendo así nuestras inquietudes juveniles. Esperamos ansiosos poder estrecharnos en un abrazo fraternal y ver por vez primera, la unión de toda la juventud Yugoslava y de esa progenie que se encuentra en Berisso y localidades cercanas y así, en esta unión, sostendremos en forma más segura la columna sobre la cual se encuentra edificada nuestra Gran Federación.

José Mulvaj

Mladinski Glas

Carta de Yugoslavia

Transcribimos a continuación, el contenido parcial de la carta enviada por el joven compañero Mateo Ognjenović que no hace mucho partió hacia la madre patria y a través de la cual podemos ver algo de la Yugoslavia de ahora.

"Querida mamá:

"Esta es la cuarta que os escribo desde "esta nuestra patria querida. Hoy 13 de Septiembre, recibí la que me enviaron "con fecha 26 de Agosto. Ni se imaginan "como me ha alegrado. Hoy debuté en el "trabajo. Trabajo en una enorme fábrica "de artefactos, motores en fin: una enorme fábrica de todos los tipos de aparatos eléctricos hasta teléfonos. Puedo decir "que es casi el triple de la FUNSA y todavía sigue en construcción. Te garantizo "que es sumamente agradable y bonito. "Todavía no tengo trabajo fijado pero entro en la dirección técnica o algo así, "y espero que cuando sepa concretamente "lo que tenga que hacer y como será la "paga, os escribiré. Aquí hay trabajo para "todos: para tí, para papá y para Jorge. "Si piensa venir que no olvide repasar "siempre la contabilidad, lo mismo Boris "porque aquí carecemos bastante de gente "entendida en contabilidad, y te garantizo "que para ellos encontraríamos trabajo "enseguida. Decile a Boris, que yo por mi "parte, me estoy interesando por los estudiantes radiotécnicos para ver las posibilidades de continuar aquí con la enseñanza. Si vieras el trabajo voluntario que se efectúa para embellecimiento y engrandecimiento de Zagreb, te desmayarías. Posiblemente hayan oído hablar de la "autostrada", la famosa carretera Zagreb—Beograd. Se está construyendo exclusivamente con el trabajo voluntario de los hombres y mujeres que viven en Zagreb. "Así es que en esta carretera ya se han trabajado cuatro millones de horas voluntarias. Lo mismo sucede en los paseos públicos que han sido deshechos por los nazis, el nuevo estadio de deportes "que se va a construir, con el Jardín Zoológico y todos los parquecitos de la ciudad. Imagínate que durante la ocupación, "todos los canteros de los parques, hasta delante de la puerta del teatro de Zagreb "habían sido deshechos y plantado en su mayor parte maíz. De estos trabajos y muchas otras cosas les voy a escribir poco a poco porque no estoy bien al tanto de todo y más, cuando me hagan preguntas. Les escribiré mejor.

Mateo Ognjenović."

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v HOTELU

"PACIFICO"

Anton Bojanović
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

Krojačnica "Gorica"**Franc Leban**

WARNES 2191 Buenos Aires

Naproti postaje La Paternal

MIZARSKA DELAVNICA

Izdelava pohištva

IGNAC KOŠER

Guido Spano 655

Munro, F. C. E.

La Juventud y la Nueva Yugoslavia

Informe presentado por Rato Dugonjić, Presidente del Consejo Central de la Juventud Popular Yugoslava, al Tercer Congreso de la organización, ocasión en la que fué elegido por unanimidad para el cargo que ocupa.

III

Por primera vez en la historia de Yugoslavia, la juventud ha obtenido todos los derechos políticos.

Por primera vez en la historia de Yugoslavia, la juventud ha obtenido todos los derechos políticos. Desde la edad de 18 años, los jóvenes, varones y mujeres, tienen el derecho de votar y elegir participando además de las elecciones en los comités populares locales, hasta los de la Asamblea Nacional de la República Federativa Popular de Yugoslavia.

Actualmente, la juventud está representada en todos los comités populares, en todas las Asambleas Federales y en la Asamblea Federativa. La ley sobre los comités populares que está en deliberación en esta última asamblea asegura una participación todavía más directa del pueblo, y también a la juventud en la dirección del Estado. Está previsto en esa ley no solamente que los candidatos en los comités populares son elegidos por el sufragio universal, sino también que los electores pueden revocarlos en cualquier momento. Los comités populares están constituidos para dar cuenta de su actividad a sus electores y deberán pasarse en sus actos sobre la iniciativa y la participación de las masas populares y de sus organizaciones.

En la vieja Yugoslavia la juventud no tenía posibilidades de formar sus organizaciones democráticas, no tenía el derecho de poseer su prensa el derecho de reunión etc. Actualmente, no solamente se acuerda a la juventud, todo, donde hace falta, sino que ella representa un factor importante en la vida social. Una serie de diarios, revistas y otras publicaciones de la juventud, editados por ella misma aparecen en todas las repúblicas y también en los departamentos. Nuestras autoridades populares han hecho enormes esfuerzos para superar las dificultades que han surgido en el dominio de la instrucción popular después de la liberación. Allí también grandes éxitos han sido obtenidos. A pesar de todas esas dificultades tenemos un número más grande de escuelas y alumnos que en la vieja Yugoslavia. Con toda una serie de medidas se ha hecho desaparecer los vestigios de la ideología fascista de suerte que la instrucción pública está fundada sobre

KROJACNICA

J. R. BOŽEGLAV

Triunvirato 2891

U. T. 54-2629

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902

U. T. 59-0838

RESTAVRANT "ČAVEN"

IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931

Bs. Aires

STAVBENI KOVAC

FRANC ČOHA

Calderón 2779

U. T. 50-6655

SVOBODA NARODOM

bases científicas. En el artículo 38 de la Constitución está dicho:

"Con el fin de elevar la cultura general del pueblo, el Estado asegura el acceso a las escuelas y otras instituciones de instrucción pública y culturales a todas las clases del pueblo.

El Estado toma cuidados especiales para la juventud y protege su educación.

Las escuelas son del resorte del Estado.

Sólo por una ley se puede autorizar la fundación de escuelas privadas y su actividad cae bajo el control del Estado.

La instrucción primaria es obligatoria y gratuita.

La escuela está separada de la iglesia".

La ley sobre los comités populares hace un deber para estos últimos el tomar cuidados no solamente para las escuelas, sino también para los internados, con el fin de que las condiciones de educación de los alumnos sean realizadas.

En el dominio de la protección social de la juventud, la Constitución, en su artículo 35 establece que el Estado asegura a los inválidos de la guerra una vida digna de un hombre y readaptación gratuita al trabajo. En el artículo 20 está dicho: "Los mineros gozan de protección particular del Estado", en lo referente a los accidentes de trabajo.

Inmediatamente después de la promulgación de la Constitución, en la primera sesión de la Asamblea Nacional, una ley sobre los aprendices fue votada. Con todo una serie de prescripciones, esta ley protege a los aprendices contra la explotación, asegura su posición material y, lo que es más importante, la ley asegura la educación cultural, política y profesional de la juventud. La ley hace un deber de los comités populares, fundar escuelas para los aprendices, y también internados en los cuales las condiciones materiales de su existencia y de su educación estarán aseguradas.

Los poderes populares se ocupan particularmente del reposo y de la cultura física de la juventud. El artículo 36 de la Constitución prevé que el Estado favorecerá el desarrollo físico de la juventud y en la ley sobre los comités populares estos últimos están encargados de sostener el desarrollo de la cultura física, con el fin de que el mayor número posible de jóvenes puedan aprovecharla.

Con ese fin los comités populares estadios, de campos de juegos, escuelas especiales etc.

Estas son algunas de las transformaciones que se han operado y que muestran las posibilidades de desarrollo y educación, de actividad social, que la juventud posee actualmente.

Como hasta ahora, y más que hasta ahora, la organización de la juventud

Ob priliki otvoritve mladinske proge Šamac-Sarajevo je Marsal Tito govoril jugoslovanski mladini

Poročali smo v zadnji številki Slovenskega Glasa, da je pričel promet na mladinski progi Šamac—Sarajevo. S prihodom prvega vlaka v Sarajevo, so se ob tej priliki vrstile velike slavnosti, kajti z zgraditvijo mladinske proge se je dosegel eden najvišjih ciljev petletnega plana. Dolžina proge je 238 km, izgotovljena je bila v 288 dnevih in gradnje se je udeležilo 211.000 jugoslovanske in inozemske mladine.

Ob slovesni otvoritvi mladinske proge, je Maršal Tito imel svoj govor, ki je med drugim tudi izjavil:

"Imamo sovražnike v naši državi, kateri izkoriščajo današnji mednarodni položaj in pripravljajo ozračje za novo vojno. Zbirajo se po kavarnah, šepetajo in širijo neresnične vesti, da so Severnoameriške države najmočnejše na svetu. Toda to so domišljije. Delo teh ljudi je zelo škodljivo, ker skušajo na ta način povzročiti negotovost med množicami, razdvojit pri obnovi disciplinirane napore našega ljudstva in prepričati javno mnenje, češ, da je brezporebno toliko delati, ker jutri bo to zopet vse porušeno. Zagotavljam vam tovariši, da vojno ni tako lahko povzročiti. Mogoče pride do provokacij. One pa, ki povzročajo novo vojno jih opomnim in zagotovim naj se te pazijo, ker doprinesla jim bo v prvi vrsti trpljenje in poraz. Naši sovražni-

ki naj znajo, da tu ne spimo in to jim ob vsaki priliki povemo. Naj si ne domisljajo, da nam niso znani njihovi kriminalni nameni. Danes so se zdramile delavske množice in te tudi v kapitalističnih državah ter se nočejo več bojevati za tuje in nepoznane interese. Iz tega razloga ne pride do nove vojne."

Maršal Tito je dodal:

"Dotaknem se zadeve propagandistov vojne, ker se je sporazumno postavilo v OZN obstoječe teškoče, kot znamenje, da vojna prične že jutri. Svetovna reakcija in povspesitelji vojne širijo vesti o vojnem stanju in reakcija izkoristi te vesti ter jih širi, da bi čimlažje povzročila nesoglasje med javnostjo."

Rekel je tudi Tito:

"Naša dolžnost je, da se združimo ter preprečimo načrte hujšačem nove vojne. Želimo miru, ki je neobhodno potreben za napredok naše države in za izpopolnitve ekonomskih načrtov Vlade. Ne ozirajte se na govorice, katere krožijo v inozemstvu, ki so sad imperialističnih interesov, da bi povzročili novo katastrofo."

Ob koncu svojega govora je Maršal Tito izjavil, da je Jugoslavija pripravljena prodati živež kar ga preostaja in to v zameno strojev in industrijskih ekipov.

GRADNJE MLADINSKE PROGE SE JE UDELEŽILO 887 DELOVNIH BRI-GAD Z 211.371 GRADITELJI

Poročilo glavnega štaba in uprave gradilišča mladinske proge Šamac-Sarajevo

Uprava gradilišča in glavni štab mladinske proge Šamac-Sarajevo je izdala poročilo o številu mladinskih delovnih brigad in graditeljev mladinske proge.

Ves čas med delom je sodelovalo pri graditvi mladinske proge Šamac—Sarajevo skupaj 887 mladinskih delovnih brigad z 211.371 graditelji. Mladincev je bilo 167.037, mladink pa 44.334.

V prvi izmeni je delalo na mladinski progi 234 mladinskih delovnih brigad s 60.739 članimi. V drugi izmeni je je bilo zaposlenih 352 brigad z 82.675 članimi. V tretji izmeni je delala 301 mladinska delovna brigada s 67.957 članimi.

Izmed skupnega štivila mladine v treh izmenah je bilo 98.586 Srbov, 53.203 Hrati, 14.962 Slovencev, 10.203 Makedonev, 6274 Črnogorcev, 15.825 muslimanov, 3879 Šiptarjev, 1289 Vla-

debe ser un apoyo sólido del Frente Nacional, ella debe movilizarse hasta el último joven para la realización de su programa por la seguridad, la afirmación y el desarrollo de nuestro nuevo Estado, de nuestra democracia popular.

Camaradas:

La unión de la juventud Antifascista de Yugoslavia, se ha encontrado después de la liberación completa de nuestro país, delante de numerosas tareas nuevas que ella tenía que resolver. La actividad de nuestra juventud se hizo sentir en todos los dominios. Los resultados de la actividad de la Unión son tan vastos, tan numerosos y tan variados que es muy difícil de recopilarlos y de exponerlos en su conjunto. Traztaré aquí dos cuestiones fundamentales a las cuales nuestra organización ha hecho frente: es la participación, y los nuevos deberes de nuestra juventud en la reconstrucción de nuestro país y el arreglo de nuestra organización.

En el proximo número publicaremos la continuación del discurso del Camarada Dugonjić, traducido del francés por nuestro compatriota Alejandro Gjurković.

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre. Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recrea in nazaj:
Lastnika

BRATA ROVATAR
Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589
Rio Carapachay

Reinaldo Wasserman
MEDICO
Nazca 2381 U. T. 50-2845

TRGOVINA JESTVIN "TRST"
S. C. MIHELJ
Charcas 3120 U. T. 72-4957

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del
reumatismo y sala de Cirugía

Atiend: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

"ALMACEN"
PETER ČUČIĆ
Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC
Izdruje vsa v stroku spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67-6250
Buenos Aires

Borba Balkanske Mladine

Komaj so potihnili topovi, se je pričela zbirati mladina Balkana, da pred vsem svetom pokaže to kar so že tako dolgo let nosili v svojih srceh najboljši ljudje balkanskih narodov, da pokažejo vroče želje ogromne večine ljudskih množic, da so se balkanski narodi zbratili, da jim je zagotovljena svoboda, mir in neovirana notranja izgraditev blagostanja in sreče.

Vso svojo zgodovino so se balkanski narodi borili za svobodo proti turkom, avstrijskim in madžarskim osvajalcem, Benečanom in italijanskim imperialistom. Njihova zgodovina je izpolnjena z vstajami, žrtvami, trpljenjem, zmagami za svobojo.

Zato je zgodovina balkanskih narodov izpolnjena tudi z medsebojnimi spopadi, izdajami, težkimi nacionalnimi katastrofami, itd. Tako je bilo tudi v tej vojni.

Nemški fašistični imperialisti so izkoristili notranje reakcione protidemokratične sile v Rumuniji, Madžarski in Bolgariji, da bi te države potegnili v boj proti Sovjetski zvezzi, proti Združenemu in proti svobodoljubnim silam na sploh. Prav to so hoteli napraviti tudi v Jugoslaviji, ko so podpisali z Vladom Cvetkovič-Maček trojni pakt in pripravljali kasneje z Dražo Mihajlovićem zarote proti narodnoosvobodilnem gibanju.

Toda naši narodi so onemogočili vse te načrte najprej 27. marca 1941. leta, pozneje pa z vso svojo stirljetno junaska osvobodilno borbo. Jugoslavija v tej borbi na Balkanu, ni ostala osamljena. Herojsko sta se vzdužnila v vstaji tudi grški in albanski narod, razvili so se partizanski oddelki v hov, 275 Čehov, 338 Slovakov, 660 Italijanov, 2510 Madžarov, 1056 Bolgarov in 2391 drugih.

Po socialni strukturi je bilo 55.182 delavcev, 112.227 kmetov, 34.613 džakov in 8669 intelektualcev.

Izmed skupnega štivila brigad mladine jih je delalo iz Srbije 320 z 78.431 mladincem in mladinkami: iz Hrvatske 209 brigad z 51.475 graditelji; iz Slovenije 62 brigad s 14.254, iz Bosne in Hercegovine 206 brigad s 45.942, iz Makedonije 49 brigad z 11.070, iz Črne Gore 15 brigad s 3426 graditelji. Dalje 5 zveznih brigad z 817 člani in 8 brigad z 2155 demobiliziranimi boreci.

Sedaj je zaposlenih pri zaključnih delih od Šamea do Sarajeva 49.000 mladincov in mladink drugje in tretje skupine tretje izmene in brigade prve skupine tretje izmene, ki so se obvezale, da bodo ostale na progi, dokler ne bodo končana vsa dela in izročena praga v promet.

Bolgariji itd. Na Balkanu je znova vzplamela vstaja za svobodo in demokracijo.

Združitev Balkanske mladine pomeni, da se mladi rod Balkana dobro pouči iz vrste katastrof, v katere so bile v zadnjih desetletjih vržene balkanske države po krivdi njihovih protidemokratičnih upraviteljev. To pomeni, da je v vseh državah na Balkanu nekdo, ki bo branil demokratske pridobitve osvoobodilne vojne proti fašističnim osvajalcem in njihovim balkanskim pomočnikom, ki bo poglabljil priateljstvo in bratstvo med balkanskimi narodi, ki dela za okrepitev njihovih medsebojnih vezi.

Za osvobodilno borbo naših narodov je bila vedno najznačilnejša karakteristika veliko sodelovanje mladine. Zmaga mora biti tam, kjer je mladina.

Bratstvo balkanskih narodov ni več samo želja in up najboljših posameznikov, začela je postajati stvarnost, ki jo podpirajo in branijo široke ljudske množice Balkana in — kar je treba posebej podharjati — ki jo podpirajo, branijo in učvrščajo mladina Balkanskih držav, Danes ima priateljstvo balkanskih narodov tudi tako silno trdnjava, krepko oporo, kakršna je nepremagljiva Sovjetska zveza, ki se je tako nesobljeno postavila z življencem in krvju svojih borev za osvoboditev Balkana in za samoodločbo balkanskih narodov. A priateljstvo balkanskih držav ima tudi tako oporo, kakor so simpatije in podpora vseh svobodoljubnih narodov.

Balkanska mladina je najkrepkejša trdnjava v obrambi velikih pridobitev osvobodilne borbe proti fašizmu in njegovim priateljstvu, ki sta vedno orožje protidemokratične in protiljudske reakcije. Napravi vse, da se iz duhonga življenja balkanskih narodov izruje tisti strupen plevel, ki so ga zasejali sovražniki svobode. Bori se proti vsem ostankom fašizma in njegovim protidemokratičnim, reakcionarnim virom, ki se niso nehali biti aktivni in ki bodo še dolgo hoteli ostati aktivni.

Ni dvoma, da plamen bratstva in edinstva ki danes plameni iz src svobodoljubne mladine Balkana zajema vse balkanske države, vse njegove narode, in napravi iz Balkana nezrušljivo trdnjava svobode, miru in priateljstva med narodi Evrope.

(Ed. Kardelj: Pot nove Jugoslavije).

Silvestrov Vecer

bomo letos praznovali v Club "ESTUDIANTES" (nasproti prostorov D.K.D. Ljudski Oder).

Natančen spored objavimo v prihodnji številki.

Restavracija

A. BENULIČ & KRESEVIČ

Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

TRGOVINA JESTVIN
"PRI ČERNICU"
C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509

PISALNE IN RAČUNSKE STROJE

Prodajam, kujujem ter izvršujem vsakovrstno popravljanje v tej stroki.

ANTON VOGRČ
Esmeralda 633 - III n. o.
T. A. 31 - 1774

MEDSEBOJNA SAMOPOMOČ

Na Konferenci vseh jugoslovanskih društav v Argentini, ki se je vršila pretečenega maja meseca, v Buenos Airesu, so delegati med raznimi sklepi tudi sklenili obrniti dosedanje edlovanje naših organizacij, v medsebojno podporno smer. V ta namen so pripravili načrt, kako organizirati vse Jugoslovane, da bodo medsebojno povezani in v slučaju bolezni ali nesreče zavarovani. Ta načrt predvideva vse podrobno delo v tem smislu, tako, da na koncu nekoliko let lahko ima naša naselbina svoje bolnišnice in sanatorje.

Jugoslovansko Centralno Združenje, v katerem so včlanjena prav vsa društva obstoječa v Argentini, katero ima izvedbo načrta v rokah, je sedaj začelo temeljito delati na tem, da se spravi načrt v praksu. Posebna komisija je že imela več sestankov, na katerih je po daljših razpravah prišla do zaključka, da svetuje vsem našim rojakom, naj se učlanijo v že obstoječa društva, kot začetek samopomočnega gibanja. Zraven tega pa si je ta komisija vzeala nalož organizirati nova podpora društva, v naselbinah kjer jih še ni. Na ta način si je zamislilo Jugoslovansko Centralno Udrženje pomagati vsem našim rojakom širom Argentine, da se bodo tudi v nesreči in bolezni znašli med svojimi bratimi, kateri jim bodo s svojimi malenkostnimi prispevki pomagali.

Naša jugoslovanska naselbina je bila od začetka velikega priseljevanja v Argentino, dobro organizirana na prosvetali podpornem. Med brati Dalmatinci, je ali podpornem, eMd brati Dalmatinci, je delovalo društvo na Boki, katero je ustavil pok. Mihanovič, ni se pa moglo razviti, kakor je on želel. Do pred kratkim je životarilo, sedaj pa ko so prejeli vajeti društva v svoje roke sposobni in požrtvalni člani, Jugoslovansko Društvo Vzajemne Pomoči jako lepo napreduje. Na zadnjem občnem zborni Zveze Argentinskih društav, katerih je v Argentini 252, je bilo ugotovljeno, da je to naše društvo na najbolj varnem finančnem temelju in da podeljuje svojim bolnim članom najvišje podpore. Med Slovenci se je začelo samopomočno gibanje z ustanovitvijo Jugoslovanskega Podpornega društva Slovencev okrog leta 1935. Društvo je sicer stalno napredovalo in si je kupilo tudi zemljišče, na katerem je napravilo potrebne prostore za svoje sestanke, ali ni mogoče še reči, da je na višku, ker združuje le malo število članstva, v primeri z številom tukaj naseljenih Slovencev. Sedaj pa bo lahko napredovalo in plačalo svojim članom primerno podporo, ako bo razumevanje in bodo naši rojaki stopili v društvo kar v velikem številu.

Popolnoma naravno je, da društvo ki

ima le malo število članstva, podeljuje tudi male podpore, kjer je pa večje število članstva, je tudi dohodek večji, zato so tudi podpore večje.

Če se ozremo nekoliko nazaj v zadnja leta, se bomo spomnili kako so naši dobrorjaci v klobuk nabirali prostovoljne darove za svojega bolnega ali ponesrečenega prijatelja. Kako grenka je bila ta pot, kako teško se je kaj nabralo. Nekateri so mislili, da si nabiralec sebi nabira, drugi so spet odgovarjali, da ga ne poznajo itd. Nas, ki smo sinovi naroda, ki je najbolj organiziran na podpornem in zadružnem polju, bi morala primiti sramota ob takih prilikah. In sedaj je prišel čas, ko se je začela cela naša naselbina gibati v tej smeri. Vsa naša društva in organizacije so spoznale potrebo večjega povezanja med seboj. Spoznala so, da se samo od umetnosti in plesov ne da živeti, spoznala so, da se na podpornem polju organizirana naselbina, laže branii pred vsakitermi nesrečami, ki nas lahko vsaki dan dolete. Spoznala so tudi, da bodo na ta način bolj delala v skladu z argentinskimi zakoni, kateri take vrste društev branijo in jim pomagajo. Podpora društva niso podvržena nobenim davkom in taksam ter imajo vso pravno zaščito.

Na ta način so naši strokovnjaki, ki so pripravili načrt, dali naši naselbini v njeni roke orožje, s katerim se bo borila proti vsem nevšečnostim. Sedaj je odvisno od nas samih, kako bo to sprejeti, ali bo naš človek vedel kaj mu lahko prinese članstvo enega podpornega društva? Ali bomo razumeli, da so naše lastne koristi, katere moramo mi braniti? Biti član podpornega društva, pomeni biti brez skrbi za bodočnost. Mali prispevek ki plačuje mesečno v društveno blagajno, se spremeni v veliko podporo, ko nas doleti nesreča. Z denarjem, kateri se steka v društveno blagajno upravljamom mi sami, to je: člani. Člani sami odločajo torej o bodočnosti društva, kar je prevelike važnosti. Zraven tega se učijo ljubiti svojega brata, spoznavajo povezanost, ki nas uči, da si moramo eden drugemu pomagati. Z eno besedo: vse to človeka plemeniti, kar mu vrliva spoznanje, da en sam, pa četudi bogat, ne more sam živeti in, da se v slogi uspešnejše branimo.

Rojaki: vpišite se torej v že obstoječa društva. V krajih kjer jih pa še ni jih organizirajte. Za vsa navodila in pojasnila se obrnite na "Consejo Central Yugoslavo en la Rep. Argentina, Av. Santa Fe 2944, Buenos Aires, na Slovenski Svet, C. R. Lista 5158, Buenos Aires, kateri so vsem rojakom za navodila vedno na razpolago.

A. Škrbec

DOMAČE VESTI

POMOČ DRUŽINI BRATINA

Skupina slovenskih fantov je darovala družini Bratna \$ 112.—

Kot je znano, tov. Ivan Bratina je bil pred meseci na zahrbten način umorjen. Pokojni je bil požrtvovan borec za dežavne pravice in tudi aktiven član U.S.J. "Tito" - Vicente López.

OPERACIJE

Dne 20. nov. je bila podvržena operacija tovarišica Alojzija Benedetič. Sedaj se nahaja na svojem domu izven nevarnosti.

Želimo ji skorajšnje okrevanje.

*

Operiran je bil pred par dnevi tov. Franc Vodopivec, član G.P.D.S.

FARMACIA "SOLE R"

Servicio nocturno de urgencia

Avda. Feo. Beiró 4984 U. T. 50-2079

Želimo mu, da se kmalu povrne zdrav na svoj dom.

STORKLJA

Štoklja je obiskala hišo našega naročnika in oglaševalca tov. Jakoba Lisjaka ter je njemu in soprogi Kristini podarila lepega sinčka, kateremu so nadeli ime Avguštin.

Častitamo!

SMRT

Dne 7. nov. je preminil Anton Bembič, doma iz vasi Lopar v Istri. Pokojnik je bil zvest član G.P.D.S. ter zapušča v Argentini 2 sina in 1 hčerko, v domovini pa soprogo, 2 sina in 3 hčerke.

Ostalim naše sožalje!

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIĆ

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.
U. T. 757 - Santos Lugares - 271

NOŽE BRUSIJO

Vislice pripravljajo; ljudje trumoma bežijo iz kanalske, kobariške in bovške doline. Take in podobne stvari smo čitali v reviji, ki pravi, da je nepolitična, nepristranska in piše "samo" resnico.

Sedaj, ko so jugoslovanske oblasti zasedle še novi del slovenskega Primorja, vidimo potom izvirnih in zanesljivih poročil, koliko resnice je bilo na tem. Tu vlada najlepši mir in red, pravi poročilo iz Kobariškega. Tiste tisočere trume, cele vasi izpraznjene, so se spremenile v par sto ubežnikov, kateri so iz časa borbe imeli kaj na vesti ali pa od naših sovražnikov zapeljanih ljudi. Nititi pet od sto ljudi ni, ki se bojijo Titove Jugoslavije, vseh drugih 95% prebivalstva pa se jo z vsem sreem veselijo, kar potrjuje tamkajšnje ljudstvo samo ob prihodu svojih bratov.

Nihče ne more trditi, da so vsi ubežniki izdajalci in še manj kriminalci. Po drugi strani pa tudi ni mogoče trditi, da bi nihče ne bil, kakor piše "Duhovno Življenje". Naj navedem samo par slučajev:

Dva fanta sta peljala v gozd kravo za prehrano borecem. Neki fant je to ovadil Nemeem, kateri so preje omenjena fanta ujeli, kravo pa ubili in pojedli. Fanta bi morala biti ustreljena na vasi v svarilo in strah vsem, a se jima je posrečilo pobegniti in je bil eden pri begu ranjen od nemške kroglike. Drugi slučaj: Neki duhovnik se je navidez dobrikal borec, dokler ni izvedel kateri so v gozdovih, nato je pa izdal in pošiljal družine dotičnih nemška taborišča. Podnevi je nosil posvečena oblačila, ponoči pa je preoblečen vohunil v prid nacifašistom. Neki drugi duhovnik, ki je imel iste grehe, je pri begu pred Titovo pravico pozabil celo na sedmo božjo zapoved, kajti s seboj je vzel par sto tisoč lir nabranih od vernega ljudstva za nove zvono in altov.

V omenjeni reviji čitamo, da narodni hotel takšne Jugoslavije kot jo imamo danes. Rad bi vedel, kakšno Jugoslavijo pa želijo njeni nasprotniki, saj vendar vsi vemo, da će bi zmagali oni katerim so oni služili bi vladali ne samo na Primorskem, marveč po vsej Jugoslaviji le nacifašisti. Kakšno "kulturno" so nam prinesli fašisti po prvi svetovni vojni, pa vendar Primorci dobro vemo in grozodejstva, ki so jih vršili nacifašisti nad našim narodom v tej vojni, tudi menda še nismo pozabili; naš narod doma pa tega ne bo mogel nikoli pozabiti. Da se nasprotnikom današnje Jugoslavije ne dopade rdeča barva je razumljivo, saj so vedno zagovarjali črno. Črna barva pa je bila z nas Slovane vedno kot pogrebc za mrliča, medtem ko nam je rdeča ruska prinesla svobodo in vstajenje.

V D. Ž. tožijo, da smo izgubili Gorice po krivdi sedanjih voditeljev, dasi celo vrabei na goriških kostanjih vedo, da to ni res in je ravno obratno resnica. Ko je pariška konferenca razpravljala o Slov. Primorju, smo čitali v D. Ž., da ljudstvo ne želi biti pod Jugoslavijo, marveč želi pod svobodno ozemlje kot je Trst. To "osvobojenje" so

predlagali ravno tisti, ki danes točijo krokodilove solze po izgubljeni Gorici. Ti "rodoljubi" pa ne živijo v Jugoslaviji in niti v Rusiji in so plačani za to propagando od naših novih anglosaksonskih nasprotnikov, ki se smatrajo za dediče nacifašizma. Zakaj niso našemu narodu dovolili plebiscita? Obratno pa po vsem ameriškem kontinentu in še prav posebno ob Srebrni reki kričijo kako velika krivica, da se je dôgodila Italiji, ko so ji odvzeli Julijsko Krajino, ki jo je v prvi svetovni vojni za izdajalstvo roparsko ugrabilo. Samoodločba naroda, kot je bilo dogovorjeno v Atlantskem sporazumu, pa bi zamašila usta vsem tem kričačem, katerim je ljudska želja očvidno deveta briga. V Tendi in Brigi, ki so ju Francozi zahevali zase, so izvedli plebiscit. V Tendi je volilo 759 prebivalcev za Francijo in 26 za Italijo, v Brigi pa 1445 za prvo in 76 za drugo. V vasi Mollieres 165 za Francijo in eden za Italijo.

V D. Ž. smo čitali tudi, da so na goriskem in še posebno na kobariškem ljudje zelo bogaboječi in pošteni. To bo morda tudi res in so prav radi tega ponovno odklonili, da bi nam že znani škof Margotti, zagrizen fašist in nasprotnik Slovencev, birmal njihove otroke. A škofova "sveta ljubezen" do našega naroda je šla preko volje staršev in Kristusovih naukov: učite mir in ljubezen med narodi, ter je prišel Margotti med naš narod deliti svete zakrmente zastražen od tujih bajonetov; bal se je med "divjaškim narodom" mučenjske smrti, bolj kot se bojijo katoliški misijonarji med afriškimi divjaki. V nekatere kraje pa je skrivaj pošiljal bolj "junaške" duhovnike, da so birmali otroke. To ni ničesar drugega kot prekanjena žalitev in izvajanje našega mirnega in vernega ljudstva, kajti dobrih in poštenih duhovnikov naš narod ne odklanja, marveč jih vredno spoštuje, kar potrjuje D. Ž. samo, ko piše, da so danes v Sloveniji cerkve bolj napolnjene vernega ljudstva, kot so bile kdaj preje. A naš narod danes zna ločiti vero od politike.

Tudi verjamem, da v Jugoslaviji ne evetejo samo rožice, da je še zelo mnogo trnja, ki pa ga narod pridno trebi in uničuje, da se bodo mogle rože bohotno razgrniti v našo lepšo bodočnost. To se bo zgodilo, ker se more zgoditi in je ni sile na svetu, ki bi tok našega novega časa mogla zaustaviti. Mene me hudo sreča boli, če ne moremo ali nočemo tega vsi razumevati in pomagati k čimprejšnji in popolnejši izvrsitvi. Tem težje pa mi je, če narod zavajajo oni, ki bi mu morali po svoji izobrazbi biti kažpot.

Zadnje čase gre po naselbini glas, da ta ali oni rojak, ki se je vrnil v domovino, bi rad prišel nazaj, a da mu ni mogoče. V par slučajih sem se prepričal, da je to samo zlobna izmišljotina, kakor je bila ona, da pripravlja vislice in nože brusijo, da se spet napijejo krv naših bratov in sester.

Franc Kurinčič

DR. SANTIAGO DOMINGO

ZARICH

Kirurgični zdravnik
Notranje bolezni za ženske in otroke

ROSARIO

Córdoba 6217 T. A. 94223

MEHANIČNA DELAVNICA
JOSIP HLAČA
Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

*

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN

Tehnična konstruktorja

Rui Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

PRIMORSKE VESTI

Zgraditev nove Gorice bo nov

doprinos k naši petletki

Ob priključitvi Primorske k Jugoslaviji je na festivalu na Lijaku dejal predsednik vlade LR Slovenije Miha Marinko: "Odslej se pravi 'zavihati rokave'. Delovni ustvarjalni polet, kakršnega so pokazale mladinske delovne brigade na Lijaku, naj se razvije po vsej Primorski in Istri". Teh besed so se Primoreci resno oprijeli in so že krepko zavihali rokave. O tem pričajo uspehi v razvijanju komunalnega gospodarstva posameznih ljudskih odborov, to potrjuje razumevanje kmetov pri oddaji njihovih pridelkov, to dokazujejo idrski rudarji, ki so sredi oktobra dosegli letni plan proizvodnja rude.

Ustvarjalni polet primorskega ljudstva pa je že zdaj in bo še bolj v bodoče dosegel gotovo največje uspehe v tistem delu, kjer nam je krivična meja odtrgala Gorico. Tod je meja zasekala takoj rano, da se jo da zacetili samo z zgraditvijo Nove Gorice. Tako rešitev nam narekuje sedanja stvarnost, kajti prebivalstvo tostran meje je ostalo brez svojega naravnega središča, v katerem so bile zanj šole, tovarne, bolnice, trgovine in vse tisto, kar v svojem vsakdanjem življenu potrebujejo. Stara Gorica nam je zdaj odmaknjena in zato potrebujemo novo, pa tudi ko se bosta združili, bosta tvorili celoto.

Teh misli se je z neverjetnim navdušenjem oprijelo vse tamkajšnje ljudstvo in uresničile se bodo po zasnovi in podpori ludske oblasti. Dela so se že pričela. Dela namreč za najnajnejše in najpotrebnejše — to je za cesto Šempeter—Solkan, dve goriški predmestji, ki sta ostali nepovezani na našem ozemlju. Brez te ceste bi bilo nemogoče misliti na kaj drugega. Ta cesta bo najvažnejša prometna žila Nove Gorice in povezala bo vse, zdaj presekane ceste, ki vodijo s Kršo, iz Vipavske in Soške doline v Gorico. Na terenu je že vzpostavljeno gradilišče za novo cesto, urejujejo delavska naselja in na treh koncih so začeli delati obhodno cesto, ki bo omogočila gradnjo nove ceste. Geologi in inženirji raziskujejo teren, da čimprej pripravijo dokončen projekt. Naleteli so že na krepko oviro, ker mora biti cesta speljana perko dveh precejšnjih grebenov razmeroma visokega gričevja. Zato bosta na dveh mestih potrebna tunela, da ne bo imela cesta prehudih vzponov. Tako velikih tunelov, zlasti po širini, doslej na naših cestah še ne poznamo. Potrebna sta temeljita premisleka, da bo cesta resnič-

no odgovarjala vsem zahtevam in bo prvi uspeh v gradnji Nove Gorice. Vodstvo gradilišča je poverjeno izkušenemu strokovnjaku ing. Pogačniku, ki nam je moderniziral Tržaško cesto in cesto na Ježico. Tak je začetek Nove Gorice, za katero bo preko zime največ dela cesti, pripravljalno pa se bo že tudi za ostale gradnje, ki so določene v prvem programu.

Na Solkanskem polju, na planoti Kromberg, med železnicno in Sv. Gabrijelom bodo začele rasti nove hiše, tovarne, poslopja za upravne, gospodarske in kulturne ustanove. Za vse to je potreben preniščen načrt. Že za določitev lege novega mesta so dobro pretehtali sedanje odločitev in opustili pravtvo misel, da bi Novo Gorico gradili na ravnini pri Vrtojbi, kjer so zelo ugodna tla za zelenjavno in povrtnino. Okolica, v kateri sedaj projektirajo Novo Gorico predvsem že arhitektonsko bolj odgovarja.

Poleg ceste bo prva stvar prestavitev železnic, ki teče zdaj tik ob meji. Po novem je trasirana na severozapadnem delu mesta in bodo tam sezidali tudi nov kolodvor. Tako je poskrbljeno za glavne prometne žile. V prvem programu, ki ga bodo začeli izvajati z novim letom, je nadalje že tudi nekaj tovarn. Delavci, ki so prej hodili na delo v Gorico, so zdaj odrezani od svojih delovnih mest. V okviru našega petletnega plana bo dobila Nova Gorica tekstilno tovarno, ki bo po kapaciteti predvidoma odgovarjala tovarni "Intex" v Kranju, in tovarno po hištva, ki bo osnova poznejšega velikega lesnega kombinata, saj ne smemo pozabiti, da so tod doma daleč znani solkanski mizarji in lesni delavci. Za skladisjenje in transport sadja in zelenjave, ki uspeva v tamkajšnji okolini že v najzgodnejši pomladji, bo zgrajena velika hladilnica. Pozneje se bo tej pridružila tudi tovarna za predelavo sadja in je v drugi periodi gradenj poleg te predvidena livarna, tovarna testenin in tiskarna.

Po načrtih bo imela Nova Gorica okrog 20.000 prebivalcev. Zato je v prvem programu določenih 60 milijonov dinarjev za zgraditev stanovanj. Poleg tega pa bodo gradili tudi osnovno šolo, učiteljišče in gimnazijo, prav zaradi zelo razvitega poljedelstva pa bodo zgradili tudi agronomsko šolo, ki bo vzgajala predvsem sadjarske in vrtnarske strokovnjake. Prav tako bo med prvimi poslopji na vrsti tudi bolnica,

hotel in zgradba za okrajni ljudski odbor. Tak je načrt gradenj za leto 1948. in so že odobreni krediti za ta dela v znesku 150 milijonov. Gradbeni material bodo v glavnem dobivali iz neposredne okolice: iz Anhova cement, v Solkanu je velika apnenica, v bližini je 8 opekaren in tudi z gramozom ne bo težav.

Največ delovne sile bodo dali bližnji in daljni kraji Primorske. Velik interes, ki ga je vzbudila že misel o gradnji Nove Gorice in tudi začetek del kaže, da bodo domačini mnogo prispevali s svojim prostovoljnimi delom. V njih je tako globoko in živo zasidrana volja, da čim prej dobe svoje novo in lepo središče, da jim ne bo noben napor preveč in bodo znali z vztrajnostjo preprečiti se težave. Pa tudi med velikimi mladinskimi delovnimi akcijami, ki se pripravljajo za prihodnje leto, ne bo pozabljena Nova Gorica, ki mora postati nov doprinos naši petletki.

PIK - NIK

KATERI SE VSLED SLABEGA VREMENA NI VRŠIL, DNE

23. NOVEMBRA, SE VRŠI

4. JANUARJA

V OLIVOSU, NA ISTEM ZEMLJIŠČU, T. J. "LA ARMONIA" — Avda. J. C. PAZ 2899.

PREDSTAVNIKI BENEŠKIH SLOVEN-CEV PRI VIDEMSKEM PREFEKTU

NAPREDEK ZADRUŽNISTVA V GORIŠKEM OKRAJU

V goriškem okraju se opaža pri preskrbi ljudstva z živil in drugimi potrošnimi predmeti velik napredok. Na tem polju se zlasti odlikujejo zadruge. Med zadnjimi največjimi gospodarskimi uspehi v okraju je otvoritev okrajnega magacina. Magacin dobiva od državnega podjetja "Tkanina" v Št. Petru na Krasu manufakturo, hkrati pa mu je bila poverjena tudi preskrba raznih ustanov z lesom. V Čepovanu so osnovali novo trgovino z manufakture, v Ajdovščini pa trgovino z železnino in gradbenim materialom. V kratkem bodo osnovali trgovine s tekstilijami in drugimi potrebnimi tudi v vseh večjih središčih bivše cone A. Bivše Delavske zadruge na tem področju so prišle v režijo okrajnega magacina in že oskrbujejo večje število potrošnikov. V industrijskem središču velike cementarne v Anhovem pa se je osnoval industrijski magacin za preskrbo delavstva. Vzporedno z ustanovitvijo okrajnega magacina je bila ustanovljena tudi okrajna poslovna zveza, ki je prevzela administrativno vodstvo zadružnega sektorja. Devetnajst samostojnih NAPROZ s 55 poslovnimi oskrbuje 40% celotnega prebivalstva s predmeti široke potrošnje. Velik napredok in porast članstva se zaznamuje tudi v obrtniških zadrugeh. Da se obrtniška proizvodnja plansko uredi, so obrtniki izvolili pripravljalni odbor za ustanovitev obrtniške nabavne prodajne zadruge, ki bo oskrbovala svoje člane s potrebnimi surovinami in orodjem ter bo vnovčevala njihove izdelke. Večja podjetja za destilacijo in predelavo sadja v Ajdovščini, tovarna poljedelskega orodja Karl de Mültsch, tovarna kotlov Bavčar so zvišale svojo proizvodnjo in pričakovati je, da bodo svoj letosni plan izpolnile. V Solkanu se je ustanovila trgovina "Peko", ki že razdeljuje obutev. KLO-ji bodo moralni na tem področju predvsem upoštevati potrošnike pogorelih in izropanih vasi, demobilizirane borce, novoporočence, noseče žene in vse potrebne.

Dr. Hinko Halpern

Specijalist notranjih bolezni
ordinira vsak dan od 16 do 20 ure
San Martin 955 - 1 nad. - dep. C
U. T. 32-0285 in 0829

Dr. A. Kirschbaum
Dra. María Kirschbaum
ZOBOZDRAVNIKA
LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

TRADUCTOR PUBLICO

Esloveno, servio-croata, checoeslovaco y demás idiomas europeos.
Extracciones de partidas para jubilaciones ferroviarias y para el
Instituto Previsión Social.

SAN LORENZO 937

ROSARIO (STA. FE)

BANCO POLACO S. A.

Único Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS
de Ayuda Familiar a Yugoslavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos
Servicios a disposición de la Colectividad Yugoslavia.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco otorgará de inmediato su
Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

ŠKOF SANTIN IN SLOVANSKA DUHOVŠINA

Msgr. Jakob Ukmari je v imenu majhne skupine poslal tržaškemu škofu spomenico, obsegajočo dvanajst točk, kjer v zelo obširni obliki, a vendar odkritosrčno, očita škofu krivice, ki jih dela Hrvatom in Slovencem. To se je zgodilo 6. septembra 1947. Tri tedne kasneje je škof Santin dal odgovor, ki je oster, brezobziren. V odgovorn škof zavrača vse očitke kot skrajno krivične. Dne 28. septembra so cerkveni krogi objavili očitek monsignorju Ukmariju, da je skrajno lahkomišljen, obenem ga zaničljivo zafrkujejo "kje da je očitke zbral". Kako se sploh škof obnaša s slovenskimi duhovniki, je najbolj razvidno iz pisma, ki ga je škofija objavila v zvezi s sodnim procesom v Pazinu o priliki birme v Lanišču. Kakor je znano, sta med razpravo govorila tudi duhovnika msgr. Ukmari in župnik Cek. Kakor je vsem v spominu, je msgr. Ukmari podal nekaj važnih, a zmernih izjav. Razjarjeni škof Santin je o tistih izjavah objavil to-le sodbo: ali so lažnjive ali je msgr. Ukmari duševno bolan. Razmerje med škofom Santinom in slovensko duhovščino mora biti končno razčiščeno. V ta namen je treba, da tisti duhovniki, ki so pod vodstvom msgrja Ukmarija iznesli gori omenjene očitke v dvanajstih točkah, dajo na škofovo brezobzirno zavrnitev primeren odgovor. Iz škofovega odgovora je razvidno, da Ukmariju očita lahkomišljenost, lažnjivost, zavijanje. Odločno pa zahteva dokaze za vse trditve in očitke. Msgr. Ukmari in tovariši so dolžni javno odgovoriti. Ako on in tovariši ne odgovorijo na zkofove očitke, bodo v javnosti veljali za lažnjive. Odgovor je tudi narodna dolžnost. V Vatikanu imajo Ukmarijevo pismo in škofov odgovor. Prebrisani škof je v Rim sporočil, da msgr. Ukmari in tovariši niso mogli nič odgovoriti. Torej je vse pisane proti Santinu v časopisih lažnjivo. Slovensko ljudstvo, ki se že več let bori zoper Santina, dela po tem takem škofu krivico. Ne samo osebna čast, ampak tudi korist slovenskega ljudstva terja, da dajo duhovniki msgr. Santinu primeren odgovor.

V SLUŽBI TUJIH VOHUNOV

V samostanu Sv. Antona v Pulju je bila odkrita tajna radijska oddajna postaja. Časopisje poroča, da so radijsko oddajno postajo postavile anglo-ameriške oblasti, ki so poskrbele tudi za nekatere nadomestne dele. V času anglo-ameriške zasedbe se je paten Gemiero vadil v ravnanju s postajo. Samostanski menih so prejeli podrobna navodila s strani predstavnikov tujega vohunskega centra glede izpolnitve nalog zaradi razširjanja sovražne vohunske mreže po vsej Istri. Ob razkritju tajne radijske postaje v navedenem samostanu se je pokazalo, čemu se imperialisti tako radi zavzemajo za reševanje protiljudskih duhovnikov, ki so prejeli zasluženo kazeno. Nedvomno bo odkritje vohunskega centra v Istri povečalo gonjo vatikanskega in De Gasperijevega tiska proti novi Jugoslaviji. Toda ta gonja ne bo prav nič rešila zločincev pred kaznijo, ki jih bo zasluženo doletela.

ZATIRANJE BENEŠKIH SLOVENCEV

Slovenska Benečija je tisti del slovenske zemlje, ki je bila predmet najbolj brezobzirnega potujčevanja s strani italijanskega imperializma. Stvar se ni pravnič spremenila s koncem druge svetovne vojne in s sklenitvijo mirovne pogodbe z Italijo. Predsednik rimske vlade De Gasperi je sicer dejal v Rimu predstavnikom Demokratične fronte Slovencev v Italiji, da ne misli "nihče kratiti Slovencem pravice, ki jim pritičajo". Slovenci pa so kmalu za tem na lastni koži občutili, koliko so vredne obljube predstavnikov sedanje italijanske vlade. To kaže svojevrsten način, s katerim se je De Gasperijeva vlada lotila reševanja važnega problema šolstva v Slovenski Benečiji. Iz Rima je sicer prispel v Videm dopis, da je treba v Benečiji odpreti slovenske šole. Težko je ugotoviti, kakšna tajna navodila so bila priložena dopisu. S pomočjo ostankov fašizma so na način, ki nasprotuje osnovnim demokratičnim pravicam, izvabili ter sestavili neke izjave, češ, da v Slovenski Benečiji ne marajo slovenskih šol, četudi jih je italijanska vlada pripravljena "velikodušno" odpreti. Dejstvo je, da niso odprli do danes v Slovenski Benečiji, v Reziji, v Kanalski dolini niti ene slovenske šole, in da vlada tam najhujši teror. Zavedni Slovenci so izpostavljeni zapiranju, preganjaњu ter grožnjem k izselitvi. Tako vidimo, da se politika De Gasperijeve vlade v ničemer ne razlikuje od svoječasnih fašističnih vlad v teptanju in zatiranju pravic slovenegka naroda. Ni nobenega dvoma, da je italijanska vlada odgovorna pred vsemi demokratičnim svetom zaradi tega, ker ne izpolnjuje glede na slovensko šolstvo obvez, ki jih je sprejela z mirovno pogodbo.

DAJTE BLIŽNIJI OKOLICI ZVEZO Z MESTOM

Previbalci Vrdele, Lonjerja, Bazovice, Padrič in Gropade so poslali oblastem in časopisom pismo, podpisano po 500 osebah, v katerem prosijo, naj bi oblasti podaljšale trolejbusno vožnjo do Bazovice, da bi bila s tem povezana bližnja okolica s Trstom. To bi koristilo predvsem delovnim ljudem v navedenih krajih, ki so zaposleni v mestu, pa morajo sedaj v jesenskem času peš v mesto zaradi pomanjkanja primernih trolejbusnih zvez. Z uvedbo te prometne zveze, bi bilo ustrezeno ne le vaščanom iz bližnje okolice, ampak tudi delavcem iz kamnoloma Faccanoni in onim, ki so zaposleni pri gradnji nove avtomobilske ceste na Trbiž.

*

NAPAD NA DOPISNIKA TANJUGA V TRSTU

V ulici Torrebianca je skupina neofašističnih napadalcev pričakala dopisnika Tanjuga v Trstu tov. Slavko Štoko. Neki fašisti ga je udaril z boksarjem v obraz. Ko se je tov. Štoki po prvem presenečenju posrečilo postaviti se v bran, so napadalci zbežali. Slavko Štoka ima lažje poškodbe na obrazu. Ta novi napad neofašistov kaže, kam vodi potuha, ki jo prikrito ali očito uživajo neofašisti v reakcionarnih krogih.

GUVERNERJA ČAKAMO

Med Tržačani kroži šala: "Guverner noče priti, pa je prišla burja". Ker guverner še ni prišel, je Tržaško ozemlje pod dvevojnim upravama, tako da obstojata v sicer majhnem okviru dve coni A in B. Cona A, ki je zasedena po angloameriških četah, obsega Trst sam, Milje, in najbližjo okolico Trsta. Ostali del Istre, ki ni bil priključen k Jugoslaviji je pod upravo Jugoslovanske armade. V coni A je še zmerom špekulacija, črna borza, brezposelnost, preganjanje slovenskega jezika, javni skandali, vsakodnevni ropi in tatvine, vojno hujškanje itd. V coni B, ki je pod upravo jugoslovanske vojske, pa imamo ljudsko oblast, ki ne dopušča špekulacije, kjer ni brezposelnosti, kjer je delavec gospodar v tovarni, lastnik zemlje pa samo tisti, ki jo obdeluje.

USTASI JIM POMAGAO

Pred nekaj dnevi je vojaška političija pred neko gostilno v ul. Valdirivo aretirala tov. Ernesta Zego, člana Slovenskega narodnega gledališča v Trstu. Za vzrok aretacije še ne vemo, a soditi moremo vendarle nekaj, zakaj gre, kajti ob priliku aretacije je bila opažena prisotnost nekega znanega ustaša, ki je pribrežal v Trst s Hrvatskega, kjer je bil tov. Zega delj časa partizan. Verjetno je torej, da je omenjeni ustaš doprinesel k aretaciji in tako prispeval svoj delež pri sodelovanju z raznorstnimi policijskimi v Trstu, tako kakor ga prispevajo mnogi znani domači in tuji fašisti.

OBNOVA V SLOVENSKEM PRIMORJU

Tržaško podjetje, ki je pred priključitvijo uničevalo gozdove pod Stolom, je končno pokvarilo še življenico. Zdaj so prebivalci iz Breginja s prostoovljenim delom popravili življenico. Po njih bodo prepeljali iz gozda okrog 700 q drv. Krajevni ljudski odbor je drva prodal "Kurivoprometu" v St. Petru na Krasu.

*

NAPROZA V KOBARIDU, KI JE BILA USTANOVljENA ZE LETA 1945, ZDAJ USPEŠNO DELUJE

Zadruga je bila ustanovljena za potrebe okraja še pod okupacijo Angloameriških. Zelo dolgo so morali čakati na koncesijo. Ko je pa zadruga delovala še tri meseca, je guverner zaveznike vojaške uprave odredil, da morajo trgovino zapreti. Protesti ljudstva niso nič zaledli. Še po priključitvi je zadruga lahko začela spet delovati. Ustanovljene so bile poslovalnice v Trnovem, Borjani, Sedlu, Breginu in na Livku. Kmetje so se z zaupanjem oklenili zadruge in radi sklepajo z njo pogodbe. Največ krompirja so kontratriale vasi Trnovo, Livek, Idrsko, Svinj in Brgin.

MNOŽIČNE ARETACIJE PROTI FASISTOV

Nekaj dni pred italijanskimi šovinističnimi manifestacijami za "proslavite zmagę" o priliki prihoda Italijanov v Trst leta 1947. je pričela tržaška policija z množičnimi aretacijami protifašistov. Samo 1. in 2. oktobra je bilo aretiranih nad 20 oseb, ki so znane zaradi svojega protifašističnega mišljenja in delovanja. Dne 3. oktobra je vdrla v Nabrežini policija v prostore, kjer je bil sestanek staršev in aretirala 5 oseb, med njimi tudi učiteljico Zoro Staršo.

OBNOVA NA GORIŠKEM

Ajdovščina. — V Goriškem okrožju našlo napredujejo za letos predvidena obnovitvena dela. S pomočjo množičnih organizacij so oblasti obnovile 410 stanovanjskih poslopij, popolnoma obnovljenih je bilo 10 šol; dela na nadaljnjih 5 šolskih poslopjih pa so v teku. V Ajdovščini bo v kratkem dograjenih 5 stanovanjskih hiš in javnih stavb. Podobna dela so v teku tudi v ipavji in mnogih drugih krajih.

LJUDSKI DOM V DEKANIH

V Dekanih smo slovesno odprli Ljudski dom, ki ima tudi dvorano. Ljudski dom bo zbirališe zavednega ljudstva. V njem bo imela svoj sedež tudi Zveza primorskih partizanov.

V MAVHINJAH

sмо pokopali bivšega partizana tov. Franca Legiša. Na pogreb so prišli tudi mnogi ljudje iz sosednjih vasi. Član Okrajnega odbora se je poslovil od pooknjega tov. F. Legiše v imenu Slovensko italijanske antifašistične unije. Opozoril je na delež pokojnika, ki ga je doprinesel v narodno osvobodilno vojno, kjer si je tudi nakopal smrtno kal neozdravljive bolezni. Pri pogrebu je sodelovala domača godba z domačim pevskim zborom, ki se je poslovil od pokojnika z ganljivimi žalostinkami.

*

ODKUPOVANJE MLEKA V PTUJSKEM OKRAJU

Mleko odkupujejo na 180 zbirnih postajah pod vodstvom okrajne mlekarne v Ptiju. V letosnjem prvem polletju so od kupili že 900.000 litrov mleka, kolikor so ga lani vse leto. Na dan zborejo letos povprečno dvakrat več mleka kakor lani. Mleko odpošiljajo za preskrbo v Ptuj, Ljutomer, Ljubljano, Trbovlje in Slovenj Gradec. Pri odkupu sta se izkazala zlasti krajevna odbora v Cirkovcih in Središču, med posameznimi kmeti pa J. Potisk iz Gor Javlan — oddal je prostovoljno 1291 litrov mleka, čeprav ima le eno kravo; Fr. Trčko iz Dragonje vasi in J. Švarc iz Črmilje.

*

EKONOMIJA ZA INDUSTRIJSKA PODGETJA

V Mariboru je bil 5. t. m. sestanek direktorjev zveznih in republiških tovarn. Razpravljali so o ustanovitvi ekonomij za mariborska industrijska podjetja, da bi se čim bolj izboljšala preskrba delavcev in nameščencev. Določili so zemljišča, ki bi prišla v poštev v mariborski okolici. Centralna ekonomija je prejela 200 ha v Pesniški dolini in pri Fali, tovarna avtomobilov 35 ha in tovarna splošnih krovinskih konstrukcij 34 ha.

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče PODGORNIK FRANC

Warnes 2113 La Paternal

TOVARNA POHISTVA

VINKO ROGELJ
BLANCO ENCALADA 249-261
VILLA ESCASO U. T. 652-0133

MIZARSKA DELAVNICA "LA PRIMERA"

Lastnik:
PETER JONKE
Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.
PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS
CORDOBA

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Víctor M. Herrera

Consulte:

Avenida FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

RUDOLF KЛАRIC

INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

Pismo iz Primorske

Piše Ivan Kurinčič, predsednik Okrajnega ljudskega odbora v Tolminu našim rojakom raztrešenim širom Južne Amerike.

S solzami v očeh in tresočo se roko od ganotja pišem vam slovenski izseljenci; pišem vam prvikrat v zgodovini kot prost in svoboden državljan naše nove domovine Slovenije in Jugoslavije.

V teh veličastnih in zgodovinskih dnevih našega prerojenja in vstajenja je prišel za nas tisti veliki zgodovinski dan 16. IX. 1947 ko je zadoščeno naši pravici in človek pozablja na vse trpljenje preko 25 let fašističnega jarma, pozablja na vso strašno trpljenje štiri letne krvave borbe za obstoj slovenskega naroda, pozablja na zverinsko življenje v hribih in gozdovih ko smo lačni, strgani in bosi s puško v roki brali našo borno življenje pred besnimi preganjalcji našega naroda. A naša vojna in borba je bila nezlomljiva: Smrt ali svobodo. In zmagali smo. Danes od ganotja in veselja pretresa naša srca naša misel: Zmagali smo! Jugosloveni smo!

Dragi Slovenci! 1.700.000 žrtev jugoslovenskega naroda niso bila zamaš: celo 43.000 primorskih mater, ki so žrtvovale svoje sinove v borbi za svobodo domovine, niso bile zamaš. Enkrat za vselej smo z borbo in krvjo striki vselej smo z borbo in krvjo striki v svoji zemlji gospodarji; nikoli več nam ne bodo tujeji rezali grenkega kruha. Rezali si ga bomo sami, ker smo si ga v krvi namočeni zemlji sami priborili in za vse vake zasluzili.

Danes, ko vam to pišem, stojijo že 15 dni s puško v rokah naši hrabri boreci jugoslovanske vojske na naših novih frontah, ki gredo preko Matjurja, Kurenja in preko sončnih brd do našega sijega Jadra.

Vendar je v tem neizmernem veselju ena kaplja grenkega pelina, misel na naše brate, ki so ostali izven naših meja v robstvu fašistične Italije. Toda kot smo bili gotovi v 25 letni borbi s fašizmom, da bomo zmagali, tako smo tudi sedaj trdno prepričani, da bodo naši bratje do zadnjega vsi osvobojeni in da bo zadnji košček naše zemlje, ki je vse napojena s krvjo naših borev in posejana z grobovi nepozabnih junakov, priključen k materi Jugoslaviji.

Ferdinand Cotić

Trgovina z železnino

Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

RESTAURACIJA IN BAR

Peter Benčić

Lastnik.

INDEPENDENCIA 4202

BUENOS AIRES

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

T. A. 64 - 1509

Calle RAMON LISTA 5552
Za kalkulacije, Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja
RUDOLFA STREHA — Zasebno: Calle Virgilio 2941

Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380-84
U. T. 50-4542
VILLA DEVOTO

vam povedale, kaj se dogaja na Primorskem. Rad bi videl, da bi tisti ne-pozabni trenutek stali z menoj in uživali neizmerno srečo našega naroda in bi tedaj videli, da vaša bofba v tujini za našo skupno stvar ni bila zamaš; da se uresničujejo tisočletne sanje nas Primorcev in vseh Slovencev in Jugoslovjanov.

Vse je bilo prepleteno s cvetjem in zelenjem; slavoloki, ki jih je ljudstvo že teden preje pripravljalo, so stali po vseh cestah in vaseh. Množice našega naroda so z zastavami čakale prihod naših borcev jih obsipalo s cvetjem ter jim vzlikalo: Dobrodoši naši osvoboditelji! Pozdravljeni jugoslovanska vojska, zaščitnica delavnega ljudstva! Zvonovi so se zazibali v zvonikih. Vse je bilo v velikem prazničnem razpoloženju. Ljudstvo je dalo duška svojemu notranjemu doživetju, jokalo je, prepevalo in rajalo. Tako je trajalo cel teden. Na žalost nisem imel časa z naredom se svobodno veseliti, kajti moja dolžnost me je klicala v naše trge in vasi k delu in organiziranju novega življenja, resničnega svobodnega življenja.

Cež par dni so nas na veliki proslavi v Kobaridu obiskali ministri slovenske vlade ter drugi visoki gostje. Trg je bil prenapolnjen radostnih obrazov našega ljudstva.

Nekaj pa jih je le bilo, ki so nasedli ameriški propagandi ter zapustili svoje domove in odšli z amerikanci v Italijo, a se že kesajo svojega dejanja in so se mnogi že vrnil. Največ jih je bežalo iz Breginjskega kota, okrog 200 vseh skupaj s kobariškega. Žal, da je tudi iz naše vasi napravilo narodno sramoto par ljudi in to ravno oni, ki so najbolj povdarjali ob vsaki priliki slovensko zavednost. Drugače vlada tukaj najlepši red in mir.

Pred kratkim sem bil v Beogradu delegat na kongres starih borev in aktivistov iz "Narodn Osvobodilne Fronte". Navzoč je bil tudi naš dragi maršal Tito.

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA JESTVIN

"TRIESTINA"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC
25 de Mayo 2606 CORDOBA

G. JERKIC & P. ROJC

"HOTEL ALPINA"

Nasproti postaje "Huerta Grande"

SIERRAS DE CORDOBA

Med gorami v višini 1000 m.

ODPRT CELO LETO.

TALLER MECANICO DE PRECISION

J. STRASAK — CARDONA
y DANEK

Especialidad en matrices, embutidos, máscaras, tornería, soldadura autógena, etc.

ASUNCION 5210

VILLA DEVOTO

Podpirajte

KAMPANJO Slovenskega Glasa

Dragi bratje Slovenci! Sedaj smo svobodni in vam je prosta pot v našo novo domovino ter se lahko brez skrbi odločite za povratek. Dela in kruha bo dovolj za vse naše rojake, ki so razkopljeni širom sveta.

Kutin iz Vrsnega, ki se je vrnil, je že zaposlen kot vodja zidarjev pri obnovi porušenega podeželja.

Končno rodoljubne pozdrave vsem dragim rojakom in rojakinjam v Argentini ter Živelu Nova Federativna Ljudska Republika Jugoslavija! Živel priključitev Primorske k Materi Jugoslaviji! Živel naš maršal Tito!

NOVO STAVBENO PODJETJE

Calle Ramón Lista 5552 — U. T. 64-1509

Za kalkulacije - Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja

RUDOLFA STREHAR

Zasebno: Calle Virgilio 2941.

RADIO

Izdelovanje novih operatorev ter vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest

Tel. štev. 54 - 4650

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJEL KOSIČ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

T. A. 50 - 6228

Franc Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIIKA

VILLA A. GIARDINO Est. Thea

HUERTA GRANDE — T. A. 43

INDUSTRIJA PAPIRJA

WIDER

Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2260

Buenos Aires

Krojačnica Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 59 - 1232

LA VOZ E SLOVENA

EDITADO POR EL CONSEJO ESLOVENO FORMADO POR TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

Pismo Naročnice

Prejeli smo pismo naše naročnice iz Berissa, katero dobesedno priobčimo:

"Prosim Vas tov. urednik, ako ni kakih neugodnosti za list, da priporočite vsem, ki so naročeni na Duhovno življenje, naj skrbno prečitajo zadnja dva izvoda."

Nikoli se nisem strinjala s komunizmom, ker rekli so, da je nasprotnik katoliške vere in da je boljše brez vere nego z njo.

Ali kar čitam v zadnjih revijah D. Z. mi potrjuje misel, ki se mi vsiljuje, da ako je papež res sveti oče, nebi smel izključiti komunistov Slovanov, ker Slovani so bili vedno bolj verni nego oni narodi in vladarji, ki jih papež tako spoštuje za prave katoličane.

Vem, da nekateri naročniki SLOV. GLASA prejemajo tudi D. Z. Ako to ne iz lastne želje, pa radi nadležnosti slov. duhovnika. Tudi vem, da marsikdo niti ovitka ne odtrga, da bi to pogledal. Tako se tudi meni večkrat zgodi. Slučajno sem ga drugi dan odprla in čitam "Promesas Engañosas". Kaj je g. H. že pozabil slovensko? Zdi se mi, da tako bolj zvesto služi onim, ki ga plačujejo in mu dajo kaj nagrade. Tako pisanje pa presega vse mere in je žalosten posel za božjega služabnika. Kdor ima kaj zaupanja v vero, to izgubi. Vse ono kar nam je bilo prej sveto, se danes topi kot sneg.

Zmislim se nazaj v preteklost. Ob vojnih so kričali na prižnicah, da smo otroci kar strah imeli. Liberalci so že takrat videli kam drvi naš narod in hoteli so odpreti ljudem oči. Rekli so: s klerikalcem ali hudičem, to je vseeno. Soča, Gabrijel, Šček in drugi, to so bili živi pogubljenci. Kar so zagrešili tedaj, nam še danes škoduje. Podpirali so laške in nemške magnate, ki so se šopirili po naši zemlji. Naš človek pa je čakal drobtin, ki so padale njim z mize.

Ko se je ustanovilo sokolsko društvo, oni so ustanovili orle. Dekle, ki ni bilo v Marijini Družbi, jim je bilo v podstiku. Godrnjali so proti nam: ker kratka krila, ker dolga krila, ker kožnate nogavice, ... Ali ni to razvajat narod, hujskanje in sovraštvo?

Gospod H. bi rad mnogo škodil, a dosegel ne bo nič, ker niso več tisti časi, ko se je ljudi slepilo in ko je en sam časopis dospel v vas. Danes vsak razumen človek lahko sam sodi kaj je prav in kaj ni, sredstev in dokazov je na razpolago.

Oprostite moji pisavi, nimam časa in se to sem si utrgala od spanja.

Želela bi, da bi naši rojaki pisali svoje mnenje g. Janezu, ker jaz sem v tem že napravila mojo dolžnost.

Vas pozdravlja

GORJANKA."

Pismo iz Jugoslavije

Naš tovarš Anton Mozetič, doma iz Prvačine je prejel pred kratkim pismo od svojega sina, ki se nahaja v Ljubljani. V pismu obrazloži sin očetu, kako je danes v novi Jugoslaviji ter ga poziva naj se čimprej povrne domov. Pismo se glasi:

Viš - Ljubljana, Oktober 1947.

Dragi oče!

Prejel sem Vaše pismo, me veseli kot mi pišete, da boste v kratkem času se vrnil v domovino. Tukaj v naši novi F.L.R. Jugoslaviji se razmere z dneva v dan boljšajo, bodisi na socialnem, gospodarskem in na kulturnem polju. Nič ne zaostajamo v napredku za drugimi večjimi milijonskimi narodi, ampak jih še prekašamo. Tukaj pri nas vrlada prava svoboda, svoboda ljubezni in bratstva med vsemi jugosl. narodi. Leta, da so se nam naši bivši zaveznički po končani vojni izneverili in nam prizadeli ogromne krivice, ki skoro se ne dajo popisati in to glede naših mej na Primorskem; to nas, bivše primorske borce grozno boli, da so nas izdali in v več slučajih celo podpirali one izdajalske in fašistične tolpe, ki so bili naši skupni sovražniki in krvniki naši jugoslovanskih-slovenskih in sploh zavezniških narodov celega sveta.

SLOVENSKA BABICA
Filomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

Zobozdravnik
Dra. Samoilovič
Dr. Feliks Falicov
Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

Prevozno Podjetje "GORICA"
Lojk Franc
Villarroel 1476 U. T. 54-5172

PIZZERIA
EMIL LAVRENČIČ
Avda. Fco. Beiró 5315
T. A. 50-3525

F. H R A D I L A K
FIAMBRERIA — Puesto No. 8
Mercado "Las Magdalenas"
Fco. Beiró 5276 — T. A. 50-6990

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

★
B U E N O S A I R E S

Gutenberg 3360

T. A. 50-3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenida San Martín

bih" zaveznikov in postal sam svoj gospod na svoji zemlji.

Upajmo, da tudi naši bratje, ki so po krivici in zaslugu naših bivših zaveznikov ponovno prišli pod tuji jarem dvatisočetje kulture in ki jo vsi Primorci prav dobro poznamo na lastni koži, bodo prikliceni naši skupni ljubljeni domovini Titov Jugoslaviji. To je želja ne samo nas prihorskih borcev ampak celokupnega Jugoslovanskega naroda."

Nadalje obrazloži v pismu, kako je kol 18 letni mladenič in vojak zbežal iz Mlana. Brat mu je pisal, da se na gorilskem organizira Narodna Osvobodilna Fronta in on se je takoj odločil ter odšel k partizanom v Trnovski gozd.

Pismo zaključi:

"Vi pa dragi oče, le pridite domov kadar. Vam je drago in ljubo, čimprej se povrne te tem boljše! Ne bo Vam treba potisniti klobuk na oči in se sramovati, pač pa boste ponosen, ker imate dva sina, ki sta se borila in tudi hčerko, ki komaj 14 let stara je že služila in odnašala poveli med našimi partizanskimi edinicami. Delali smo vsi v borbi za našo pravilno stvar, da našo svobodno F.L.R. Jugoslavijo.

Do veselega in hitrega svjedenja!

Vaš sin Marjan

(Op. Uredništva). Veseli nas in častimo tov. Mozetiča, da ima zavedne sinove, ki so se častno borili v osvobodilnem vojski in ki še danes vestno služijo naši F.L.R. Jugoslaviji. Priporočali bi mu, da tudi on po njih vzgledu pri pomogel pri delovanju v naših organizacijah, posebno pa kaj pri našem listu Slovenskem Glasu. Pred leti smo vedno čitali kak dopis do tov. Mozetiča v takrat izhajajočih glasilih, medtem ko sedaj ne sodeluje več in se je popolnoma odstranil od naših organizacij.

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAB
MARIJ MEDVEŠČEK
Guevara 525 U. T. 54-0611

RESTAURACIJA
"PRI ŠKODNIKU"
Kroglišče in Keglišče
Jožef Škodnik
Añasco 2652 U. T. 59-8995

Quesería y Fiambrería "LA IBERICA"
de Cuervo y Fernández
Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50-8561

MERCADO
"Las Magdalenas"
CARNICERIA — R A U B A
Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

Foto - Arte MARCOS
Najpopularnejša na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8371

ŽELEZO - BETONSKO PODJETJE
RUDOLF KOMEL
ZA NACRTE IN PRERAČUNE
Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

HERRERIA DE OBRAS
HUMAR y MAKUC
Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

Talleres Gráficos "CORDOBA".
Gutenberg 3360 - 5-12-1947

Znano nam je, da ako bi mi partizani opustili bojevanje in vrgli puško v koruzo bi danes v Jugoslaviji se šopirili in vladali oni, ki so ob času vojne sedeli pri bogato obloženih mizah v Londonu, ter dajali navodila in nasvete, potom radija bivšim izdajalcem Mihajlovičevskih tolp, ki so na ta način podpirali bratomorno klanje. Ko bi iste tolpe narodnih izdajalcev danes vladale v Jugoslaviji bi prav gotovo naši bivši zaveznički postavili druge meje naši Primorski in ne take kot so danes: vključili bi v nove meje reakcionarne Jugoslavije Trst, Gorico in celo Udine in nadško dolino. Z umazano diplomatsko politiko pa bi jugoslovanski narodi postali sužnji Angležem u Amerikancem, na svojih lastnih tleh, n. pr. kakor grški narod, ki se je v času okupacije nacifašistov hrabro boril, krvavel in častno umiral za svojo svobodo, kateri pa ni še do danes dosegel. Mesto tega je prišel iz dežja pod kap in to po zaslugu bivših zavezničkih, ker so oni s silo in orožjem postavili monarhistično fašistično vlado proti volji večine grškega naroda. Toda prej ali slej se bo tudi grški narod osvobodil suženjskih okovov "ljut-

RESTAURANT
MIRO MERKUŽA
LORIA 472

TRGOVINA JESTVIN
Oton Turel
ANDRES LAMAS 1265
U. T. 59-1892

Franc Štekar
Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371
U. T. 64-3084

RESTAVRACIJA
IVANČIĆ RUDOLF
Añasco 2622

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA
JOSE RADAN
Bernaldez 1550 Buenos Aires

MECANICA Y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Stavbinska Kovača
G. STAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443 Florida, FCCA

FABRICA DE MOSAICOS
ALBERTO GREGORIĆ
Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383

TISKARNA
Rudolf Živec
SARMIENTO 40 Caseros
T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM
Vas po domače postreže.
Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča
Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires